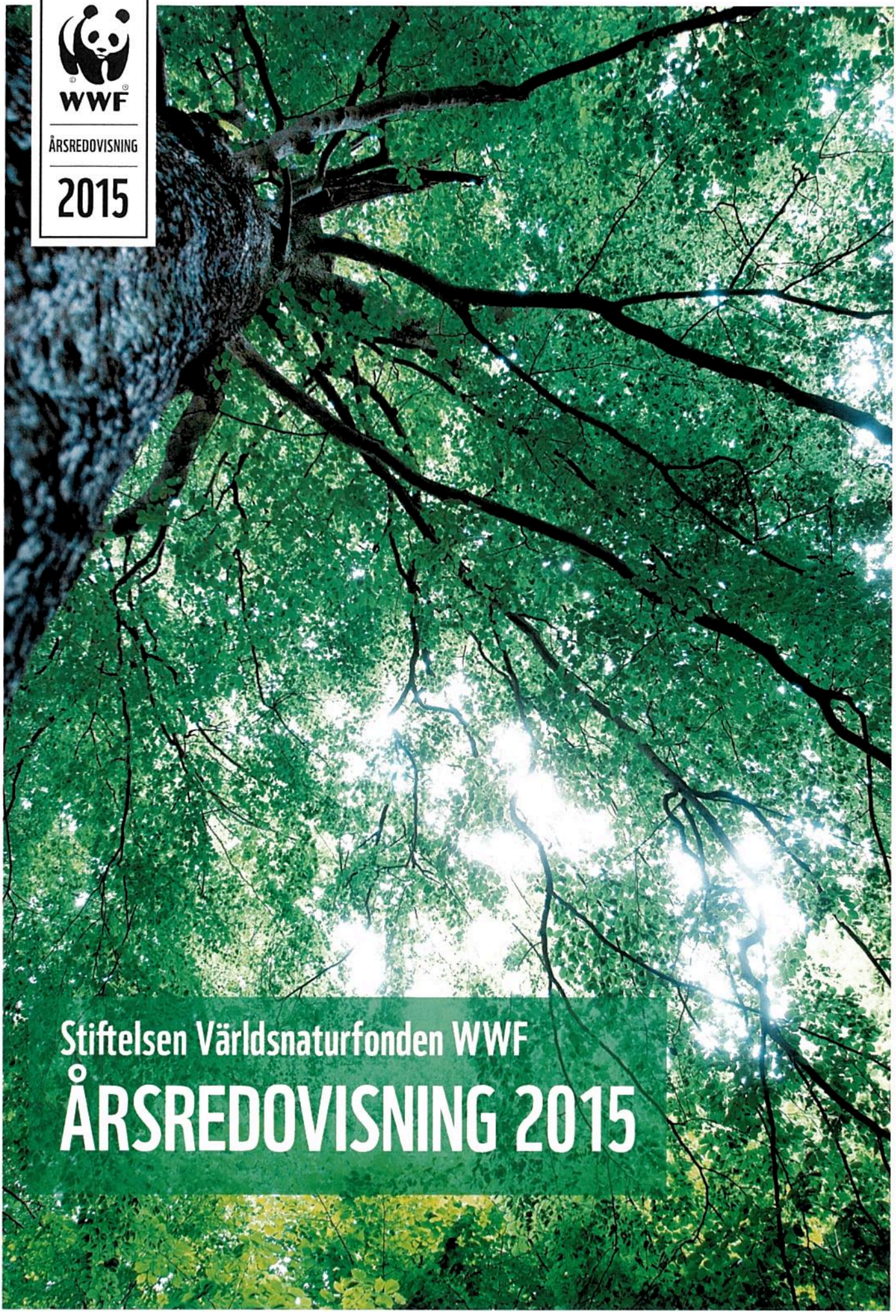
WWF

ÅRSREDOVISNING

2015

Stiftelsen Världsnaturfonden WWF

ÅRSREDOVISNING 2015

Styrelsen och generalsekreteraren för Stiftelsen Världsnaturfonden WWF avger härmed följande årsredovisning.

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING 1
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2
STIFTELSENS SYFTE OCH ORGANISATION 2
VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET 5
FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER 6
NATURVÅRDSVERKSAMHETEN 6
Biologisk mångfald 7
Livsmiljöer 7
Ekosystembaserad förvaltning 13
Arter 16
Ekologiska fotavtryck 18
Hållbar energi och klimat 18
Hållbara städer 19
Hållbar mat för alla 19
Hållbar ekonomi 20
Marknadsförändring 20
Handlingskompetens 21
Policyutveckling och ledning av naturvårdsverksamheten 22
INFORMATIONSVERKSAMHETEN 23
INSAMLINGSVERKSAMHETEN 24
VERKSAMHETSRESULTAT 26
Verksamhetsintäkter 26
Verksamhetskostnader 26
KAPITALFÖRVALTNING 26
FÖRMÖGENHET 27
ANKNUTNA STIFTELSER 28
KONCERNEN 29
INTERN KONTROLL 29
MEDARBETARE PÅ WWF 30
FRIIS KVALITETSKOD 30
FRAMTIDA HÄNDELSER 31
FÖR MER INFORMATION 31
NYCKELTAL 2011-2015 32
RESULTATRÄKNING 33
BALANSRÄKNING 34
KASSAFLÖDESANALYS 35
NOTER 36
BILAGA 1 – VÄRDEPAPPER 53
REVISONSBERÄTTELSE 54

Om inte särskilt anges, redovisas alla belopp i tkr.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftelsens syfte och organisation

”Stiftelsen Världsnaturfonden WWF har till ändamål att i samverkan med WWF International genom finansiellt stöd verka för vetenskapliga undersökningar, upplysning och undervisning, inrättande av naturreservat samt skyddande av hotade djur- och växtarter och deras livsmiljöer, allt i syfte att bevara, vårda och rationellt nyttja naturen och de förnybara naturtillgångarna. Stiftelsen ska därvid idémässigt och ekonomiskt samarbeta med myndigheter, organisationer, institutioner, företag och enskilda personer med intresse för samma ändamål.”

Stiftelsen Världsnaturfonden WWF har ett förtroenderåd anknutet i vilket H M Konungen är ordförande. Förtroenderådets uppgift är bland annat att rekommendera den övergripande inriktningen av stiftelsens verksamhet samt att utse ledamöter i stiftelsens styrelse. Förtroenderådet har sammanträtt två gånger under året.

Stiftelsens yttersta ansvariga organ är dess styrelse. Axel Wenblad är styrelsens ordförande. Styrelsen har sammanträtt 5 (6) gånger under året. Till styrelseledamöter utgår inget arvode.

Styrelsens sammansättning under 2015

Namn	Funktion	Profil	Deltagande i antal styrelsemöten
Axel Wenblad Göteborg	Ordförande	Invald 2013. Född 1949. Fil mag i limnologi och kemi. Generaldirektör Fiskeriverket 2005–2011. Avdelningschef Naturvårdsverket 1986–1987. Fiskeexpert inom FAO 1975–1982. Miljödirektör Volvo 1990-1994 och SVP Sustainability Skanska 1999-2005. Hedersdoktor vid Göteborgs Universitet.	5
Märtha Josefsson, Knivsta	Vice ordförande	Invald 2010. Född 1947. Fil kand i nationalekonomi. Egen företagare, tidigare verksam inom kapitalförvaltning. Styrelsemedlem i Skandia Fonder, Fabege, Nordport AB och Investment AB Öresund	5
Eva Blixt, Stockholm	Ledamot	Invald 2013. Född 1967. Fil kand i nationalekonomi. Forskningschef på Jernkontoret. Tidigare anställd bland annat på Riksbanken och Näringsdepartementet.	3
Deborah Cornland, Svartsjö	Ledamot	Invald 2008. Född 1959. Tvärvetenskaplig filosofie doktor i miljö- och energisystemanalys med fokus på klimat-problematik. Klimatexpert och rådgivare åt statliga myndigheter, UNFCCC och andra internationella aktörer. Tidigare programchef hos Stockholm Environment Institute (SEI) samt ledande positioner inom doktorand-utbildningsprogram vid Lunds Tekniska Högskola och Chalmers.	4

Thomas Elmqvist, Uppsala	Ledamot	Invald 2011. Född 1955. Professor i naturresurshushållning vid Stockholms universitet. Koordinerar ett stort vetenskapligt forskningsprogram med fokus på styrning och ledning av ekosystemtjänster i urbana landskap för Stockholms Resilicence Centre. Biträdande redaktör för tidskrifterna Ecology and Society, Current Opinion in Environmental Sustainability och Sustainability Science.	3
Cecilia Eriksson, Stockholm	Ledamot	Invald 2014. Född 1971. Fil kand i geografi och pedagogik vid Stockholms Universitet, matematik- och produktionsstudier vid Kungliga Tekniska Högskolan samt projektledning på Berghs School of Communication. Har i över 20 års tid arbetat med och föreläst om hållbar turism. Ingår i ledningsgruppen för Sustainable Tourism Management på Frans Schartaus Handelsinstitut. Arbetar som produkt- och hållbarhetschef inom turistbranschen.	3
Torbjörn Ebenhard, Uppsala	Ledamot	Invald 2015. Född 1958. Fil Dr i ekologisk zoologi sedan 1996 vid Centrum för biologisk mångfald (SLU och Uppsala universitet), som forskningsledare och ställföreträdande föreståndare. Egen forskning inriktad på naturvård och hållbart nyttjande av biologisk mångfald. Ledamot av Naturvårdsverkets vetenskapliga råd för biologisk mångfald och ekosystemtjänster med engagemang i förhandlingarna inom Konventionen om biologisk mångfald (CBD) och den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES).	3
Åke Hagström, Torslanda	Ledamot	Invald 2010. Född 1946. Professor i mikrobiologi för närvarande Seniorprofessor på deltid vid Linnéuniversitetet Kalmar. Tidigare chef för Havsmiljöinstitutet, en samverkan mellan universitetet i Umeå, Stockholm, Göteborg och Linnéuniversitetet.	5
Miriam Körberg, Stockholm	Ledamot	Invald 2015. Född 1980. Utbildad marinbiolog i Australien, med master från Stockholms Universitet 2010. Har genom olika ideella organisationer i Asien varit engagerad i marinreservat- och fiskerifrågor. Jobbar sedan 2011 med hållbarhetsfrågor på NCC.	3
Lisa Sennerby Forsse, Uppsala	Ledamot	Invald 2015. Född 1948. Preses vid KSLA (Kungl Skogs-och Lantbruksakademin). Fil Dr.i strukturell botanik vid Stockholms universitet och docent/adj professor i lövträdsodling vid SLU. Tidigare forskningschef på Skogforsk 1994- 2000., Avdelningschef Naturvårdsverket 2000-20001., Huvudsekreterare Formas 2001-2006, rektor vid SLU 2006-2015. Hedersdoktor vid UBC och Köpenh. Univ.	1
Ulrika Rasmuson, Stockholm	Ledamot, avgick vid årsmötet den 21 maj 2015		0
Urban Emanuelsson, Lund	Ledamot, avgick vid årsmötet den 21 maj 2015		2

Håkan Wirtén är av styrelsen utsedd generalsekreterare till att leda verksamheten sedan november 2011.

Stiftelsens kansli finns i Ulriksdals Slott, Solna. Medelantalet anställda var 80 (78) personer.

Kansliets ledningsgrupp utgörs av generalsekreteraren, chefen för avdelningen Natur och Samhälle, chefen för Marknadsavdelningen samt chefen för Administrativa avdelningen.

Vid årsmötet 2015 valdes Anette Envall Svahn, Auktoriserad revisor, KPMG AB och Helene Willberg, Auktoriserad revisor, KPMG AB till Världsnaturfonden WWFs revisorer.

Väsentliga händelser under året

- Under året har WWF i samband med Earth Hour City Challenge genomfört kampanjen "We Love Cities" där vi profilerade 47 städer från 17 deltagande länder. Över 100 000 röster kom in och det har kommit in många förslag från invånare om vad städerna bör göra för att blir mer hållbara.
- Earth Hour fick ett bra genomslag globalt och i Sverige då 172 länder och närmare halva befolkningen i Sverige deltog. I Sverige engagerade sig också ett stort antal företag, kommuner, skolor och kända byggnader släcktes.
- För tredje året genomfördes kampanjen Svenska Pärlor och utsåg än en gång 21 skyddsvärda land- och havsområden. Totalt har WWF nu utsett 63 skyddsvärda områden med målsättning att öka skyddet av den svenska biologiska mångfalden. I och med kampanjen har vi också fått ett ökat stöd för WWFs svenska naturvårdsarbete.
- Under året tecknades ett nytt treårsavtal med TetraPak International som bland annat omfattar medlemskap i Global Forest & Trade Network och ett flertal projekt som stödjer ett mer ansvarsfullt nyttjande av skogsråvaror.
- I slutet av året förlängdes avtalet med Pandaförsäljningen till att sträcka sig till 2020. Syftet med samarbetet är att skapa intresse och förståelse för arbetet med att rädda utrotningshotade djur samt att genom försäljning av hållbara produkter ge bidrag till WWFs arbete.
- WWF har ingått ett nytt avtal med Sida gällande ett stöd på 36 mkr över fyra år till WWF Adria för arbete med skyddade områden och civila samhället i sex länder i Västra Balkan. Vidare har ett nytt avtal om 32 mkr under 3 år tecknats med Sida för stöd till WWF- Ryssland och Coalition Clean Baltic för att stödja lokalt engagemang kring naturresursförvaltning med fokus på Östersjö- och Barentsregionen.
- WWF var starkt pådrivande under COP 21 i Paris som resulterade ett historiskt globalt klimatavtal, en vändpunkt som kan vara början på slutet av den fossila eran, men mycket arbete återstår av politiska ledare, storföretag, entreprenörer, städer, investerare och civilsamhället.
- WWF genomförde en påverkans- och insamlingskampanj för att stoppa den omfattande illegala handeln med elfenben, noshörningshorn och tigerdelar. Kampanjen är framgångsrik och trots ett minskat genomslag i media så genererade fina insamlingsresultat och årets målsättning med antal nya stödjande faddrar uppnåddes.
- WWF har fått ett nytt ungdomsråd där syftet med arbetet är att lyfta svenska ungdomars idéer genom mentorskap, stöd till gröna ungdomsprojekt och en grön kampanj.
- WWFs omsättning ökade med cirka 6 procent och det beror främst på att intäkterna för offentliga bidrag ökade. Detta är i linje med WWFs mål i strategin.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omsättningen för 2016 förväntas ligga på en något lägre nivå än 2015. Detta beror främst på minskade bidrag från Offentlig sektor på grund av den rådande flyktingkatastrofen.

WWF stöder arbete i ett 40-tal länder i världen. I många av dessa länder råder konflikter och ibland även krigssituationer så som i Östra Kongo eller en ökad terroristverksamhet så som i Kamerun och Kenya. Politisk instabilitet och omfattande korruption råder på många ställen. Detta likväl som en osäker ekonomisk situation och en omfattande inflation utgör uppenbara risker och en osäkerhet för genomförandet av WWF:s programverksamhet och resultat. Vissa av våra samarbetspartner i första och framförallt andra led arbetar under mycket svåra och enkla förhållanden långt bort från "centrum" och kan ha begränsad administrativ kompetens för att leva upp till det högt ställda krav som vi ställer. Detta kan i sig utgöra en risk. Denna begränsar vi efter bästa förmåga genom att stärka våra samarbetspartners organisationer.

Naturvårdsverksamheten

Totala kostnaderna för naturvårdsverksamheten uppgick till 282 104 (256 137) enligt följande indelning:

Belopp i tkr	**Nationellt**	**Internationellt**	**Totalt**
Landmiljö	4 512	85 862	90 374
Vattenmiljö	6 082	30 264	36 346
Ekologiska fotavtryck	4 598	50 422	55 020
Övergripande naturvård	971	41 954	42 925
Världsnaturfondens AB		57 439	57 439
Totalt naturvårdsverksamheten	**16 163**	**265 941**	**282 104**

Naturvårdsverksamheten bedrivs inom ramen för tre enheter. Enheterna för Ekologiska fotavtryck, Landmiljö och Vattenmiljö. Alla tre enheterna bidrar inom sina verksamhetsområden till att nå WWF-nätverkets gemensamma övergripande mål för biologisk mångfald och ekologiska fotavtryck samt till att bidra för att genomföra WWFs globala program *"One Global Programme"*. I kostnaderna för övergripande naturvård ingår betalning till WWF International för administrativt stöd till WWF-nätverkets internationella programkontor beräknad som en andel av svenska WWFs omsättning.

I koncernens naturvårdsverksamhet ingår även Världsnaturfondens AB enligt ovan med 57 439.

Under rubriken naturvårdsverksamheten redovisar vi aktivitet, resultat och i vissa fall effekt av vårt arbete. Aktivitet och resultat är enklare att redovisa under ett år. Effekten är svårare att redovisa på ett års basis eftersom effekt tar ofta längre tid att nå.

Om inte särskilt anges, redovisas alla belopp i tkr.

Biologisk mångfald 126 720

Biologisk mångfald är en viktig resurs för mänskligheten i stort och inte minst för de fattigaste på landsbygden som oftast är direkt beroende av mångfalden och väl fungerande ekosystem för sin omedelbara överlevnad. Förvaltningen av biologisk mångfald är därför viktig ur både ett bevarande- och ett fattigdomsperspektiv. Överexploatering av naturresurser är ett allvarligt hot mot biologisk mångfald och därmed även för många av WWFs prioriterade arter. Större projektområden redovisas enligt nedan. Personalkostnader samt mindre projektområden som inte redovisas nedan uppgår till 12 643.

Livsmiljöer 71 179

Biologisk mångfald, ekosystemens funktioner och tjänster är beroende av respektive livsmiljöer. För att skydda och bevara livsmiljöer utvecklar WWF anpassningsbara arbetsmodeller för landskapsförvaltning, där områdesskydd, restaurering och gröna korridorer som knyter ihop viktiga livsmiljöer för biologisk mångfald ingår. Världsnaturfonden WWF fokuserar sitt arbete framför allt inom tio prioriterade regioner: African Rift Lakes, Arktis, Coastal East Africa, Greater Mekong, Green Heart of Africa, Heart of Borneo, Madagaskar, Miombo, Yangtse och Östersjön. I Sverige fokuseras arbetet på tre modellandskap.

Svenska modellandskap *3 142*

Användningen av mark och vatten medför en omfattande påverkan på Sveriges biologiska mångfald och ekosystem. Världsnaturfonden WWF fokuserar sitt arbete framför allt inom modellandskapen Stockholms och Roslagens skärgårdar, Vindelälven och Östra Vätterbranten.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Vindelälven-Juhtatdahkas treåriga kandidatur för att bli Unesco biosfärområde, det vill säga ett modellområde för hållbar utveckling, där naturen bevaras samtidigt som social och ekonomisk utveckling gynnas, har godkänts. Sveriges femte biosfärsområde Östra Vätterbranten fortsätter att utvecklats och WWF medverkar i föreningens styrelsearbete. Ett utvärderingsverktyg som analyserar brister för olika hotade arter har utvecklats och testats (LEIF/BriFunk) av biosfärområdet.
- Inom modellandskapet Levande Skärgårdshav (i Stockholms och Roslagens skärgårdar) har flera kustnära våtmarker restaurerats. Restaurering av det värdefulla och biologiskt rika odlingslandskapet har också genomförts. Inventering och underlag av två potentiella naturvårdsområden har genomförts. En framtidsrapport som belyser olika sektorers kumulativa effekter inom Stockholms skärgård är igångsatt och ska redovisas sommaren 2016.
- Nationalstadsparken är en modell för hur hållbar stadsutveckling kan stärkas där gröna värden lyfts fram för att värnas, vårdas och visas. Nationalstadsparken firade sitt 20-årsjubileum under året på Ulriksdals slott.
- WWF stod tillsammans med Förbundet för Ekoparken (FFE) värd för en konferens om "Large Parks in Large Cities". Över 100 deltagare från alla världsdelar deltog.

Green Heart of Africa *8 145*

Det mäktiga Kongobäckenet med sina olika vattendrag, regnskogar och spektakulära biologiska mångfald utgör fokus för WWFs arbete i centrala Afrika. Området är cirka 1,8 miljoner kvadratkilometer stort och spänner över länder som Kongo-Kinshasa, Kongo-Brazzaville, Kamerun, Gabon och Centralafrikanska Republiken. Världsnaturfonden WWFs arbete är prioriterat till tre områden: två i Kamerun – Bakossi och Lobeke samt ett fokusområde i östra Kongo – Itombwe.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har kommit igång med det Sida-finansierade projektet i Itombwe. Projektet har nu knutit nio organisationer till sig i partnerskap. Det handlar både om byorganisationer och lite större regionala organisationer som till exempel arbetar med konflikthantering kring förvaltningsfrågor gällande naturresurser. I Itombwe är just konflikthantering ett mycket viktigt inslag för att komma till rätta med ohållbart nyttjande av naturresurser.

- I Kamerun fortsätter arbetet med att stärka det civila samhället. I Bakossi-området har nu fem av partnerorganisationerna tagit viktiga steg för att ytterligare utveckla sina organisationsstrukturer och administrativa kapacitet. Arbetet med ungdomar och skolor har fortsatt att utvecklas. Arbetet med Bakka-folket i sydöstra Kamerun har tagit viktiga kliv framåt genom utvecklat partnerskap.

Coastal East Africa (CEA) *12 744*

I Östafrikas kustområden finns unika miljöer med världens längsta kustnära korallrev, mäktiga mangroveskogar i flodmynningarna, några av Afrikas största orörda vildmarker och en befolkning på drygt 25 miljoner människor som är beroende av naturresurserna för sin utveckling. Samtidigt som detta är en biologisk rik region så ser vi en snabb växande överexploatering av naturresurserna. CEA-initiativet arbetar med att skapa uthålliga modeller för nyttjandet av naturresurser och där har civilsamhället en viktig roll.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har bidragit till att flera bilaterala avtal tecknats gällande handel med skogsråvara mellan Tanzania och grannländerna Kenya, Zambia och Moçambique.

- WWF hade en ledande roll för att realisera Zanzibar-deklarationen – en deklaration där Tanzania, Kenya, Uganda, Moçambique och Madagaskar nationellt och regionalt ska samarbeta för att bekämpa den illegala handeln med skogsråvara.

- Arbetet med att skydda de viktiga skogarna i Ruvuma-landskapet fortsätter. I södra delen av landskapet har två byar avsatt 26 578 hektar skog i så kallade "Village Land Forest Reserves". I södra Selous har under de senaste fem åren 376 315 hektar skog skyddats på detta sätt.

- Runt Mafia Island, Tanzania, har arbetet med valhaj fortsatt och levererat resultat inom såväl forskning på valhajens förekomst i området, som förvaltningsarbetet kring hur man bäst skyddar arten i Tanzanias vatten.

Green Heart of Borneo *10 222*

Borneo i Sydostasien är en plats med osedvanligt rik biologisk mångfald. Under de senaste tjugo åren har upp emot hälften av den ursprungliga regnskogen försvunnit och i praktiken har merparten av all skog genomhuggits. I dag är i stort sett endast de centrala delarna av ön fortfarande relativt intakta. WWF bedriver här en omfattande verksamhet främst med fokus på att bevara kvarvarande regnskog samt att stärka urbefolkningens och lokalbefolkningens rättigheter och inflytande.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Arbetet med naturfolksorganisationen FORMADAT fick under året UNDPs Ekvatorpris. Organisationen är en paraplyorganisation av olika Dayakgrupper som gemensamt vill stärka sitt inflytande över de naturresurser och skogar som finns i de områden som de bott i under generationer. Dayakerna är en av Borneos ursprungsbefolkningar och lever fortfarande till stor del traditionellt.
- Våldsamma skogsbränder har drabbat Borneo. I år förstärktes bränderna av en ovanligt kraftig El Niño-effekt. WWF har tvingats att evakuera personal med familjer till säkrare ställen från exempelvis nationalparken Sebangau i centrala Kalimantan. WWF har hjälpt till att begränsa spridningen av bränderna vilket lett till att skadorna i själva nationalparken begränsats. Ett effektivt inslag i brandbekämpning har varit att organisera befolkningen i lokala brandkårer

African Rift Valley Lakes (ARL) *4 407*

Albertine Rift är de två stora förkastningssprickor som skär genom Afrika och är kantade med unika miljöer som är osedvanligt biologiskt rika. Samtidigt är det ett mycket tätbefolkat område med upp mot 1 000 personer per kvadratkilometer. Detta skapar utmaningar för naturvården i ett landskap där tillgång på jordbruksmark är en bristvara. WWF arbetar med att utveckla modeller för naturvårdslandskap där skog, vatten och betesmarker ska bevara biologisk mångfald, ekonomisk utveckling och ta tillvara lokalbefolkningens behov.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- I Masai Mara har 8 elefanter försetts med satellitsändare samtidigt som märkningen av noshörningar med spårsändare har påbörjats.
- Ett antal markägare har på frivillig basis börjat återbeskoga 140 hektar i Virunga-massivet. Under året har 16 plantskolor som drivit fram 185 000 trädplantor startat upp. Under första delen av hösten planterades cirka 75 000 träd.
- Under året har arbetet med att restaurera och skydda strandbrinkar utefter Semulikifloden skyddat ytterligare 40 hektar.
- Ett nytt Young Expert-program (YEP) har börjats och ger stöd till modellarbete kring vattenförvaltning samt IT- och GIS-utbildning i Naivasha-området.

Miombo *4 400*

Miombo är ett 3,6 miljoner hektar stort ekosystem med lövfällande torrskog som breder ut sig i östra och södra Afrika. Området är hemvist för 65 miljoner människor, varav 70 procent bor på landsbygden och försörjer sig som jordbrukare. WWF fokuserar sitt stöd på att minska avskogning och konflikter mellan jordbrukare och vilda djur, främst elefanter. Projekt genomförs i Zimbabwe, Zambia, Botswana och Malawi.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Med finansiering från Sida och Världsbanken har byar kartlagts och arbete påbörjats för att bygga hinder som ska styra bort elefanter från odlingar och boskap.
- Byar erhåller stöd för att utveckla produktion och försäljning av skogshonung. Genom utbildning och utveckling av utkomsten från skogen är syftet att intresset för att bevara skogen som resurs skall öka i stället för att, som i dag, ohållbart huggas ned för att användas som ved till att torka tobaksblad.
- Organisationer som arbetar med naturresursförvaltning i Zimbabwe, Zambia, Botswana och Malawi har med stöd från WWF genomfört en gemensam workshop för att utvecklas när det gäller policypåverkan.

Greater Mekong *3 403*

Greater Mekong-regionen spänner över Kambodja, Laos, Myanmar, Thailand, Vietnam och södra provinsen Yunnan i Kina. Landskapen i detta stora område är lika olika som länderna i regionen. Här finns allt från torra savanner till täta regnskogar, från långsamt rinnande floder till snabba iskalla forsar. WWF fokuserar på att bevara den biologiska mångfalden, stödja hållbart skogsbruk, bygga upp kapacitet hos det civila samhället och främja en hållbar användning av sötvattenresurser.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Mycket arbete i regionen har under året fokuserat på kapacitetsuppbyggnad för civilsamhällesorganisationer genom utbildningar, studiebesök, workshops och politiska dialoger.
- Ett kooperativ,"Huong Phong Community-Based Cooperative", har grundats i Vietnam. Kooperativets verksamhet syftar till att köpa in rotting från dem som skördar och sälja vidare till företag. Dessutom ska kooperativet driva upp rottingplantor. Kooperativet har utbildats i entreprenörskap. Tack vara kooperativet har distriktskommittén åtagit sig att stödja verksamheten med finansiering, tilldela mark för en plantskola för rotting samt ge utbildning i hur plantskolan ska skötas.

Arktis *3 459*

Klimatförändringarna är dramatiska och mest synbara i Arktis med stor avsmältning av både snötäcke och havsis. De politiska spänningarna mellan de Arktiska länderna riskerar att öka när de norra passagerna öppnas upp för transporter och konkurrensen om de befintliga naturresurserna ökar.

Försurningen av de arktiska haven går mycket fort, vilket kan få allvarliga konsekvenser för både fiske och ekosystem. Det framtida Arktis kommer därför att se annorlunda ut med nya arter, där bevarandet av de ekologiska processerna är viktigare än enstaka djurarters överlevnad. Det är därför viktigt att säkerställa ekosystemtjänster med en ekosystembaserad förvaltning som grund, speciellt för urfolken i regionen, som lever av renskötsel, jakt och fiske.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Under augusti månad deltog Världsnaturfonden WWF i en expedition till Ellesmere Island i norra Kanada för att fånga narval och håkäring för att studera deras beteende genom att applicera satellitsändare på valarnas rygg. Det insamlade materialet (film, stillbilder och texter/bloggar) kommer nu att användas under Oceankampanjen 2016. Arktiska Rådet är den internationella organisation som diskuterar och tar strategiska beslut om det framtida Arktis. WWF är mycket aktiv genom att delta på möten, ta fram underlag för beslut och är drivande inom vissa arbetsgrupper.
- Inför det stora klimatmötet i Paris uppmärksammades Arktis i media där WWF deltog i TV, radio och tidningar samt sociala media.
- Under 2015 stöddes fem olika valprojekt i Arktis och en inventering av valar längs iskanten norr om Svalbard genomfördes. Den sistnämnda medförde till mångas överraskning många observationer av både grönlandsval och narval.

Madagaskar *9 198*

Av Madagaskars och västra Indiska Oceanens unika naturmiljöer finns bara en spillra kvar. Trots att bara 10 procent av Madagaskars skogar återstår, klassas landet ändå som ett så kallat "megabiodiversitetsområde". Vid kusten och havet finns höga biologiska värden som snabbt försvinner på grund av illegalt fiske och brist på ansvarsfull förvaltning. För att bevara den unika och rika biologiska mångfalden arbetar WWF bland annat med att skapa skyddade områden, förbättra metoder för fiske och jordbruk, främja förnybara energikällor och förbättra den sociala och ekonomiska utvecklingen i prioriterade områden.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- En federation av "Community Based Organisations" (CBOs) har etablerats i Manambolo och Tsiribihina för att arbeta med mangroveskogar och skapa ett ekosystem som är rikt på biologisk mångfald och bidrar till att trygga den ekonomiska utvecklingen för lokalbefolkningen, som är beroende av fiske.
- WWF har, i samarbete med en rad andra aktörer, fortsatt arbetet med att bevara norra Moçambique-kanalen (NMC) i syfte att få det utnämnt till ett världsarvsområde. Vid partsmötet med Nairobi-konventionen godkändes ett koncept för detta av regionens länder.
- WWF ökade satsning på utvecklingen av WWF Madagaskars arbete med att stärka civilsamhällets organisationer som arbetar med miljö- och naturvårdsfrågor. Arbetet har varit effektivt och framgångsrikt under året.

- En ny kommitté för utbildning för hållbar utveckling har inrättats inom utbildningsministeriet för att leda processen om hållbarhetsintegration i utbildningssystemet. WWF har haft en nyckelroll för att få detta att hända.

Östersjön *3 537*

Östersjön är ett regionalt prioriterat område inom WWF och arbetet inom WWF Baltic Ecoregion Programme (BEP) fortsätter att vara en viktig prioritering för Världsnaturfonden WWF. För att bevara den biologiska mångfalden och säkra havets ekosystemtjänster arbetar WWF för att minska övergödningen, utveckla ett hållbart fiske och att skapa en mer integrerad havsförvaltning.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har under året gett fortsatt stöd till BEPs sekretariat samt till WWF Polen och Estonian Fund for Nature, vilket har resulterat i ett mer effektivt regionalt arbete för Östersjöns miljö.
- WWF har arrangerat Greener Agriculture for a Bluer Baltic Sea (GABBS) tillsammans med WWF Tyskland och tyska naturvårdsverket i Stralsund. I samband med konferensen offentliggjordes alla nationella vinnare i Baltic Farmer of the Year Award. Den regionale vinnaren kom från Finland.
- WWF har varit aktiv i arbetet med att påverka HELCOM och EU i frågor kopplade till en hållbar användning av Östersjöns naturresurser.

Skyddade områden – land och hav *7 162*

WWF har under året arbetat för att arealen av väl skyddade områden ska närma sig Nagoyamålens 10 procent för haven och 17 procent för land- och sötvattenmiljöerna i Sverige.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- I kampanjen Svenska Pärlor drev WWF frågan om ökat skydd och skötsel av värdefulla naturområden och behovet av ökade resurser till detta. I höstbudgeten 2015 aviserade regeringen en ökad budget för skydd och skötsel av värdefull natur till totalt cirka 2,7 miljarder per år, ett förslag som också godkändes i riksdagen i december 2015. Sammantaget är det den största miljöbudgeten på 20 år.
- I flera av de utsedda svenska pärlorna har det skett framsteg för långsiktigt skydd. Ojnareskogen, en av de tidigare utsedda svenska pärlorna, blev föreslagen till Natura 2000-område av regeringen vilket är ett stor steg på väg mot ett starkt skydd för detta värdefulla område. En annan svensk pärla, Fyledalen, invigdes i maj 2015 som naturreservat.
- Fler och större områden har skyddats i tigerlandskapen i Indien och på Sumatra i Indonesien. I Ryssland har en ny nationalpark skapats, Bikin National Park, där WWF-Ryssland med svenskt stöd varit djupt engagerad i arbetet.

Restaurering av sötvattenekosystem *1 360*

WWF vill uppnå bättre miljöhänsyn för vattenkraften och annan vattenanvändning genom modern lagstiftning enligt vattenverksamhetsutredningens förslag. WWF samverkar med andra aktörer och stödjer olika demonstrationsprojekt som visar goda exempel på lösningar.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF och Telge Energi stödjer tillsammans ett projekt för att miljöanpassa vattenkraften i den hårt utbyggda Ångermanälven. WWF stödjer och deltar även i liknande projekt i Umeälven och Piteälven.
- Tillsammans med Sportfiskarna, Älvräddarna och SNF fortsatte WWF under 2015 med att i olika sammanhang arbeta för att moderna miljökrav ska ställas på vattenkraften. WWF har bland annat deltagit i den högnivådialog kring vattenkraft som initierats av Energimyndigheten och HaV.

Ekosystembaserad förvaltning 12 479

För att bevara den biologiska mångfalden verkar WWF för att mark-, vatten- och havsområden förvaltas med integrerad och ekosystembaserad förvaltning som utgår från naturens ramar. Mark, vatten och hav ska brukas på ett klimatsmart, hållbart och ansvarsfullt sätt som bevarar och stärker den biologiska mångfalden och produktionen av ekosystemtjänster. Mindre projektområden som inte redovisas nedan uppgår till 362.

Skogen *1 752*

Skog är en förnybar resurs som utgör en viktig pusselbit i omställning till ett mer hållbart samhälle. I dag sker en överexploatering av denna resurs, och nyttjandet behöver ske på ett hållbart sätt och inom naturens gränser. I Sverige utgörs cirka 70 procent av landets yta av skog och flera stora svenska aktörer är verksamma på den globala marknaden för produkter från skogsindustrin, vilket gör Sverige till en viktig global aktör. I Sverige bedrivs internationellt sett ett intensivt skogsbruk där man på 1 % av den globala skogsmarken tillgodoser 10 % av skogsprodukterna i den globala handeln. Denna intensitet har skapat en naturvårdsskuld. Därför driver WWF frågan om en ny ekosystembaserad svensk skogspolitik med skärpt lagstiftning och ökad naturvårdsambition i FSC-standarden. Vidare arbetar WWF för att påverka svenska företag som handlar och producerar skogsindustriprodukter att gynna ansvarfullt skogsbruk och resurseffektiv produktion.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har drivit på för en ny skogspolitik genom att satsa stort på deltagande i processen för att ta fram ett nationellt skogsprogram för Sverige och deltar i programråd, samt i tre av fyra arbetsgrupper.
- WWF har fortsatt att aktivt driva förhandlingsarbetet för att stärka den nuvarande FSC-certifieringsstandarden i en pågående revision där ett första utkast på standarden förväntas gå på remiss under juni 2016.

- Flera svenska företag av global betydelse som producerar trä- och pappersprodukter – och som WWF samarbetar med – har visat tydliga framsteg kring ansvarfull handel med skogsprodukter. IKEA uppnådde sitt mål om 50 % FSC-certifierad/återvunnen råvara under året, vilket är två år före målåret. Tetra Pak ökade under året försäljningen av FSC-märkta förpackningar till 24 %. Fortum Värme, som är norra Europas största köpare av träd-bränslen, blev det första företaget i energibranschen att erhålla FSCs spårbarhetscertifiering.
- De flesta deltagande svenska massa- och papperstillverkarna visade tydliga förbättringar i flertalet miljöparameterar som bedömdes i WWFs senaste Enviromental Paper Index jämfört med tidigare undersökningar.

Jordbrukslandskapet *2 071*

Två tredjedelar av Sveriges rödlistade arter är knutna till odlingslandskapet och jordbruket har en stor påverkan på Östersjöns övergödning. WWFs fokus är därför att öka det svenska odlingslandskapet förmåga att hålla biologisk mångfald och leverera ekosystemtjänster samt att minska jordbrukets bidrag till övergödningen av Östersjön.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har bedrivit påverkansarbete i Sverige för att öka medvetenheten om de neddragningar som gjorts i landsbygdsprogrammets budget. Vidare har WWF varit engagerat i arbetet med att utveckla en nationell livsmedelsstrategi.
- Två mindre projekt har startats för att visa på vikten av biologisk mångfaldsrelaterade åtgärder i åkerlandskapet. WWF har arbetat med naturbetesmarker i 25 år och en rapport som summerar detta långsiktiga arbete trycktes under året. I samband med detta ordnades ett seminarium på Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin (KSLA) där resultaten presenterades.
- Estlands första restaurerade våtmarker har anlagts tack vare stöd från WWF.

Integrerad havsförvaltning *5 041*

Ett ökat nyttjande i form av fiske, sjöfart och fysisk exploatering, samt en kortsiktig syn på ekonomisk vinning, utgör hot mot havets ekosystem och dess möjlighet att förse oss med viktiga resurser. Bristen på samordning, helhetssyn och ledarskap är ett avgörande skäl till att kraftfulla åtgärder uteblir. WWF verkar därför för en samlad ekosystembaserad förvaltning och en hållbar blå ekonomi som ger en långsiktigt samhällsnyttig hantering av havets ekosystem. Några av fokusområdena är: fysisk planering inklusive marina skyddade områden och stopp för utfiskningen, överexploateringen och övergödningen av haven.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har gett stöd till och aktivt bidragit till utvecklingen och genomförandet av WWFs globala marina kampanj. Kampanjen levererade rapporterna "Reviving the Ocean Economy" och "Living Blue Planet Report". WWF har fortsatt driva på för inrättande av en integrerad havsförvaltning i Sverige och Östersjön bland annat genom att verka för införande av en svensk lagstiftning för havsplanering samt genomförandet av havsmiljödirektivet. Rapporterna "Principles for a Sustainable Blue Economy" följt av "All Hands on Deck – setting course towards a Sustainable Blue Economy" har väckt stort intresse och visat på vikten av att få in det långsiktiga samhällsvärdet av en frisk Östersjön i havsförvaltningen.

- WWF har fortsatt att lyfta upp frågan om kontroll och hållbarhet gällande svenskt räkfiske i bland annat Skagerrak och för torsk i Östersjön. Nordhavsräkan fick rött ljus i WWFs fiskguide och debatter och dialoger har resulterat i åtgärder med krav på bättre kontroll, selektiva redskap och omfördelning av kvot mellan fiskebåtar i räkfisket.

- Sedan oktober 2015 finns det nu svenska MSC-certifierade nordhavsräkor på marknaden. I februari 2015 släpptes den nionde upplagan av Världsnaturfonden WWFs Fiskguide. Från och med nu finns den även som en app för mobiltelefoner. Appen har adapterats av de norska och finska WWF-kontoren och anpassats för respektive lands marknader.

Vattenförvaltning *892*

WWFs arbete fokuserar på stärkt hänsyn till vattenmiljöer och vattenanvändning globalt och nationellt genom förbättrad lagstiftning och ökad kunskap hos allmänhet och företag om hur olika aktiviteter och beslut påverkar vattenmiljön.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015

- WWF har aktivt påverkat framtagandet av en ny samlad svensk vattenpolitik genom olika typer av påverkansarbete, deltagande i norra Östersjön vattendelegation och "högnivådialogen" om Vattenkraft mellan kraftbolagen och miljörörelsen. Resultatet av dialogen har presenterats för regeringen av Energimyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten.

- En ny strategi för WWFs globala sötvattenarbete och en gemensam policy för dammar har arbetats fram. Hela WWFs globala sötvattennätverk har stärks genom utbyte av information och erfarenhet. Världsvattenveckan i Stockholm, där WWF är aktiv med egen utställningsmonter och ordnar flertal seminarier, är ett forum för kunskapsuppbyggnad och nätverkande.

Innovativ naturvård *2 361*

Syftet är att stödja innovativa projekt och idéer som bidrar till värdefullt nytänkande inom naturvårdsarbetet. Genom WWFs stöd till innovativ naturvård kan lovande projekt och idéer ges möjlighet att testas och utvecklas för att kunna skalas upp och spridas i större skala.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Genom några av WWFs anknutna stiftelser och fria medel delades bidrag ut till tio olika projekt. I år har till exempel stöd lämnats till att utbilda kommuner i hur man kan använda beteendevetenskap och metoden "nudging" för att få fler av kommunernas invånare att göra mer och fler hållbara val.

- Ett annat projekt får stöd för att utveckla nya affärsmodeller för skogsägare samt undersöka hur matproduktion med råvaror från skogen kan kombineras med största klimat- och naturvårdsnytta och bidra till en lönsam inkomstkälla. Information om alla projekt som fått stöd finns på www.wwf.se/innovativ naturvård.

Arter 30 419

WWF-nätverket har identifierat ett antal flaggskeppsarter som är nyckelarter i sina livsmiljöer och som kan användas för att berätta om situationen i naturen. WWF har prioriterat ett antal av dessa arter inklusive panda, tiger, elefant, noshörning, gorilla, orangutang, valhaj, isbjörn och valross. Nuvarande arbete rör främst stöd till skydd och förvaltning av prioriterade flaggskeppsarter och deras livsmiljöer.

Flaggskeppsarter *25 563*

Målet för arbetet med "Flaggskeppsarter" är att skapa förutsättningar för att populationer ska hållas stabila eller öka.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015

- Resultatet från flera inventeringar presenterades under året. Många kunde uppvisa positiva resultat: tiger i Indien, Nepal, Bhutan och Ryssland samt pansarnoshörning i Indien ökar. I nationalparken Anuisky i ryska Khabarovsk-regionen har WWFs och Nordens Arks projekt bidragit till en fördubbling av antalet tigrar på fyra år. Pandan har ökat med 17 % under den senaste 10-årsperioden. Däremot visade en flyginventering av elefanter i Ruaha-Rungwa i Tanzania en nedgång med cirka 25 % från 2013.

- Våra insatser med att bekämpa tjuvjakt av elefanter och noshörningar i Östafrika fortsätter. Fokus under året har legat på att stötta bekämpning av tjuvjakt för att skydda södra Tanzanias elefanter, och att sätta spårsändare på noshörningar i Masai Mara. WWF har genomfört en utbildning i att använda drönare och kamerafällor för personal i Selous-landskapet. Samtidigt donerades 10 naturvårdsdrönare till 5 reservat som har stora problem med tjuvjakt.

- Under året har WWF hittat flera bevis för att det i indonesiska Borneo fortfarande finns en liten population kvar av Sumatranoshörning. Efter förra årets stora bränder runt Sebangau på Borneo hade alla forna orangutangrevir upphört vilket har lett till att nya individer har flyttat in i och populationen fördubblats.

- WWF stödjer forskning på isbjörn i Kanada, USA och i Norge. I samarbete med ursprungsbefolkning i Nordamerika och lokalbefolkning i Ryssland arbetar WWF med att minska konflikterna mellan isbjörn och människor. Konflikterna har tyvärr ökat på grund av klimatförändringarna som gör att allt fler isbjörnar blir kvar på land utan tillgång till mat. Orsaken är att havsisarna inte fryser till som vanligt och smälter bort under sommarhalvåret.

- Under året stödde WWF flera arktiska valprojekt. Fotoidentifikation av individuella grönlandsvalar gjordes genom drönare som skickades ut från land, samtidigt som satellitsändare på späckhuggare visar att arten ökar i Arktis. WWF har också satt satellitsändare på narval för att ta reda på om det är samma population av narval som jagas av ursprungsbefolkningen i norra Kanada och på Grönlands nordvästkust.

Arthandel *4 104*

Tjuvjakten och den illegala handeln med hotade arter värderas till mellan 35 och 140 miljarder kronor årligen. WWF arbetar med att minska den illegala handeln med vilda djur och växter. WWF arbetar med att förbättra prioriterade arters bevarandestatus genom att verka för minskad illegal jakt och handel, öka samverkan mellan olika aktörer för ett effektivt bevarande samt skapa skydd och hållbar förvaltning av svenska djur och växter. Många länder i världen stärker nu sin lagstiftning och sitt arbete när det gäller kontrollen av handeln.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF/TRAFFIC-projektet *Wildlife Crime Initiative* har resulterat i några fantastiska resultat. Exempel på detta är FNs generalförsamlings beslut att anta en resolution om att motarbeta illegal arthandel i juli 2015, USAs nya *Wildlife Act* och Kinas ettåriga elfenbensmoratorium.

- Som en del av utvecklingen inom Arthandeln har Interpol på ett framgångsrikt sätt börjat arbeta med att stoppa den illegala handeln. Med kraftfulla namn som Predator I, II och III har mängder med beslag gjorts runt om i världen. I och med detta kartläggs den organiserade kriminella arthandeln, vilket efterfrågats av WWF i många år.

Svenska djur och växter *752*

Flera tusen svenska djur och växter är fortfarande rödlistade, det vill säga att de är hotade eller sårbara. Det är därför viktigt att WWF inte bara arbetar med flaggskeppsarter utan även deltar aktivt i arbetet med att stärka bevarandet av den biologiska mångfalden i Sverige.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF har under året verkat för att den nya förvaltningslagstiftningen för vilda däggdjur och fåglar ska utformas på ett bra sätt. WWF verkar för att en helt ny plattform för hela förvaltningen ska utarbetas.

- Förvaltningen av den svenska vargstammen har under många år varit en het stridsfråga och 2015 var inget undantag. Naturvårdsorganisationerna överklagade besluten om licensjakt och fick rätt i domstolarna som även gav naturvårdsorganisationerna rätt att överklaga jaktbeslut till domstol. EU-kommissionen övervakar efter anmälan den svenska jakten på varg och detta ärende är ännu inte avslutat.

- WWF har under året givit stöd till forskningsprojekt om och bevarandeprojekt av den svenska skogslevande järven, fjällräv, berglärka, ejder, gölgroda, fladdermöss, fjälluggla och jaktfalk. Dessutom har ett forskningsprojekt slutförts för att belysa hur viktiga kantzonerna på åkermark är för den biologiska mångfalden.

- WWF har tillsammans med Centrum för Biologisk Mångfald och Svenska Naturskyddsföreningen publicerat boken *"Björk - svart på vitt om myllrande mångfald"*.

Ekologiska fotavtryck 55 020

I dag överskrider mänsklighetens totala konsumtion planetens biokapacitet med 50 %, det vill säga förnybara naturresurser konsumeras snabbare än de nybildas samtidigt som mer koldioxid släpps ut än vad ekosystemen kan absorbera. Målet med fotavtrycksarbetet är att skapa ett gott liv för alla inom ramen för en planet.

Större projektområden redovisas enligt nedan. Personalkostnader samt mindre projektområden som inte redovisas nedan uppgår till 5 302.

Hållbar energi och klimat 13 964

WWFs globala klimat- och energinätverks arbete inriktas på fyra områden med separata delmål till 2015. Fem fokusländer ska ha börjat genomföra ambitiösa, långsiktiga klimatanpassade och lågfossila utvecklingsplaner. Tio fokusländer ska ha enats om nationella mål för förnybar energi till 2030 som ligger i linje med WWFs vision om 100 procent förnybart till 2050. Offentliga och privata finansieringsåtaganden ska vara tillräckliga för att genomföra utsläppsminskning och anpassning i tre utvecklingsländer.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF var starkt pådrivande under COP 21-mötet i Paris som resulterade ett historiskt globalt klimatavtal, en vändpunkt som kan vara början till slutet på den fossila eran. Mycket arbete återstår dock av politiska ledare, storföretag, entreprenörer, städer, investerare och civilsamhället.
- 93 VD:ar på innovationsbolag från världen över undertecknade *Entrepreneurs Call To Action and COP21* som koordinerades av WWF. Entreprenörer med lösningar på klimatproblemet samt tillgång till energi för de fattiga efterlyste aktiva investerare, storföretag som sätter klimatmål i linje med vetenskapen och regeringar som fasar ut fossila subventioner, sätter pris på CO2 och har målet om 100 % förnybar energi globalt senast år 2050.
- I Indien, Kina och Sydafrika vann nya företag med innovativa teknologier 2015 års Climate Solver-utmärkelse för exempelvis flödesbatterier för lagring av sol och vindkraft som ska säljas när det behövs bäst samt lösningar för framtagning av kompositmetaller med 90 % lägre energiåtgång.
- WWF Regional Office for Africa Energy Hub återupplivade ett historiskt samförståndsavtal med East African Community (EAC) vilket har varit vilande i 12 år. En rättighetsbaserad strategi för hållbar energi kommer att vara en viktig del av EACs 3-åriga arbetsplan som för närvarande tas fram.

Hållbara städer 7 378

Inom några årtionden beräknas att 70 % av världens befolkning är stadsbor och redan i dag kommer mer än 70 % av världens CO_2-utsläpp från städer. Men med rätt planering och kloka investeringar kan städer skapa en infrastruktur med smarta lösningar som möter mänskliga behov med minimala fotavtryck och med bibehållen eller ökad livskvalitet, samtidigt som biologisk mångfald och ekosystemtjänster bevaras. I samarbete med städer och nätverk av aktörer, utmanar, identifierar och sprider WWF lärande exempel och modeller för hållbar stadsutveckling.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- I Earth Hour City Challenge deltog hela 166 städer, varav 14 svenska kommuner, från 17 länder. Årets klimatstad 2015 blev Göteborg och Seoul i Sydkorea utnämndes till Global Earth Hour Capital. Seoul imponerade på den internationella expertjuryn med sin övergripande strategi för att hantera klimatförändringarna och stadens beslutsamhet att öka sin användning av förnybar energi.
- Även de nationella vinnarna av EHCC 2015 hyllades på en prisceremoni under ICLEI World Congress 2015 (Internationella nätverket för hållbara städer) i Seoul, Sydkorea. Under kongressen presenterades även rapporten om finansiering för hållbar infrastruktur som WWF har skrivit med Long Finance, en brittisk NGO som arbetar med hållbara finansieringsfrågor.
- Genom Earth Hour City Challenge rekryterades Shenzhen i Kina som första kinesiska stad någonsin att rapportera åtaganden och åtgärder på den globala rapporteringsplattformen carbonn Climate Registry. Plattformen samlar klimatdata från städer i hela världens i syfte att höja ambitionsnivån i nationella och internationella klimatåtaganden.
- I samband med COP21-mötet i Paris bidrog WWF till lanseringen av ett ambitiöst "action statement" inom Lima-Paris Action Agenda där nätverk av städer, myndigheter, finansaktörer och internationella organisationer åtar sig att driva på omställningen av världens städer för en klimatsäker och hållbar framtid genom samverkan kring kapacitetsbyggande, policy- och finansarbete. WWF organiserade även ett seminarium tillsammans med Göteborg om hur städer kan finansiera sin omställning med gröna obligationer.

Hållbar mat för alla 1 563

De två största utmaningarna för att minska de ekologiska fotavtrycken är hållbar produktion och konsumtion av energi och mat. Hög konsumtion av animaliskt protein och matsvinn hör till de största problemen för att minska fotavtrycken från mat. För att bidra till en säkrad och rättvis tillgång till hälsosam mat för alla inom gränserna för en planet fokuserar WWF på hållbar produktion och ändrade konsumtionsmönster.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF lanserade Köttguiden för råd om hållbar konsumtion av kött. Över 10 000 nedladdningar av mobilappen har gjorts fram till årsskiftet och de första två veckorna efter lanseringen i maj låg appen bland tio-i-topp för appar hos både Appstore (IOS) och Google Play (Android) utan någon riktad marknadsföring.

- Initiativet Hållbar Livsmedelskedja presenterades i samband med konferensen EAT Forum. Initiativet samlar de ledande svenska företagen i livsmedelskedjan som är med och utformar hållbarhetsåtgärder, sätter mål och antar utmaningen "Hållbar Livsmedelskedja till 2030". WWF samordnar och processleder.

- EAT Forum gick av stapeln i Stockholm den 1–2 juni. Världsnaturfonden WWF är strategisk partner till initiativet, och medverkade som en av tre värdar för en workshop om hållbar konsumtion av kött under konferensen.

- Världsnaturfonden WWF deltog aktivt i framtagandet av en nationell livsmedelsstrategi och samordnade konsumentorganisationer och miljöorganisationer kring en gemensam vision för livsmedelsstrategin som presenterades i december 2015.

Hållbar ekonomi 2 366

Värdet av – eller skadan på – naturresurser och ekosystemtjänster återspeglas inte i dagens dominerande ekonomiska modeller och nyckeltal. Offentlig finansiering liksom privata investeringar har avgörande betydelse för ett hållbart resursutnyttjande, minskning av vårt globala ekologiska fotavtryck och bevarande av biologisk mångfald. Därför är den ekonomiska utvecklingen identifierad som en globalt prioriterad drivkraft av WWF.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- En undersökning om hur politiker, offentlig förvaltning och näringslivet inkluderar hållbarhetsfrågor i ekonomiskt beslutsfattare publicerades i april. Resultaten visar på stor insikt om att vår ekonomi är beroende av naturens resurser och att våra kapitalflöden måste styras om för att åstadkomma hållbar utveckling. I samband med publiceringen genomfördes en workshop för beslutsfattare.

- WWF publicerade rapporten *"Under the rug"* som visar att exportkrediter från OECD-länder utgör världens största offentliga finansieringsstöd till ny kolkraft världen över. Världsnaturfonden WWF hade dialog med beslutsfattare i Sverige och andra länder för att få till beslut om att helt utesluta exportkreditstöd för kolkraft och annan fossil energi innan COP 21-mötet i Paris.

- WWF har under året även medverkat i Finansdepartements rundarbordsmöten om en hållbar fondmarknad samt talat på konferenser arrangerade av Veckans Affärer, Handelsbanken med flera.

Marknadsförändring 21 851

Marknadens aktörer är beroende av planetens naturresurser och deras verksamhet har ofta en betydande inverkan på miljön. Detta målområde fokuserar på påverkan av marknader, företag och offentlig sektor och på att ingå strategiska och utmanande partnerskap med den privata sektorn. Syftet är att öka naturvårdsnyttan genom att stödja företag i att utveckla sina verksamheter så att deras miljöpåverkan minskar och uppmuntra till förändring och innovativa lösningar. Det globala programmet *Climate Savers* är ett av initiativen till att påverka marknadens aktörer. Programmets mål är att leda omställningen till ett koldioxidsnålt samhälle genom att ingå transformativa partnerskap med multinationella företag.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- WWF Afrika har signerat ett samarbetsavtal med Economic Community of Central Africa States (ECCAS). Att utveckla en regional palmoljestrategi baserat på RSPOs principer och kriterier är högsta prioritet. I Sverige har handel, tillverkare och leverantörer, på initiativ av Kemiteknik företagen (KTF), gått ut med ett åtagande om att palmolja i hygien- och rengöringsprodukter samt kosmetik ska vara certifierad enligt RSPO.
- Vid ett möte i den svenska sojadialogen (svenska sojaaktörer) rapporterade deltagarna att målet om 100 % ansvarsfullt producerad och certifierad soja för 2015 med stor sannolikhet kommer att uppnås vilket innebär att svenska marknaden fortsatt ligger i framkant globalt.
- I maj hölls Climate Savers Business Event i Göteborg där WWF, Volvo och SKF bjöd in svenskt näringsliv till Climate Savers årliga företagsevenemang. Årets tema var *"Driving Ambitious Corporate Action"* där målet var att öka kunskapen om Climate Savers samt Science Based Target Setting.
- WWF arrangerade en workshop om Science Based Target Setting tillsammans med Carbon Disclosure Project (CDP). Workshopen riktade sig till företag som vill lära sig mer om vad Science Based Targets är, varför det är viktigt att sätta vetenskapligt förankrade mål och hur de tillämpas på olika sektorer. Värd för workshopen var Skandinaviska Enskilda banken(SEB).

Handlingskompetens 2 596

En hållbar utveckling kräver medverkan från många olika människor som har kapacitet och möjligheter att fatta välgrundade beslut i olika situationer, som producent eller konsument, som beslutsfattare eller väljare. Det behövs vilja, förståelse, verktyg och visioner och för detta krävs ett ständigt lärande. Därför förstärker WWF civilsamhällets organisationer i Syd och utbildning för hållbar utveckling i flera olika nätverksinitiativ och på prioriterade platser. I Sverige har det informella lärandet stärkts genom Earth Hour, Panda Planet och WWFs ungdomsråd.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Under hösten genomfördes en halvtidsöversyn av Världsnaturfonden WWFs program för stöd till och samarbete med organisationer inom civilsamhället i Afrika och i Asien. Representanter för programmets 11 programområden samlades i Kenya för att tillsammans med Världsnaturfonden WWFs programkoordinatörer dela och diskutera erfarenheter från programmets första två år, vidareutveckla metoder och förhållningssätt för att stärka arbetet under programperiodens sista år, samt lägga grunden för arbetet med en ny programansökan till Sida.
- WWFs arbete med utbildning för hållbar utveckling i Kamerun har haft god framgång på policynivå då ESD allt mer integreras i läroplanerna på lärarutbildningarna. För att få lärarexamina måste man kunna svara på frågor om klimatförändringar, överfiske och hur man kan definiera hållbar utveckling.

- I Östafrika har WWF drivit projekt om att använda Wikipedia som ett verktyg för att sprida information och erfarenheter. Deltagare från universitet, skolor, Röda Korset, media, Wiki Africa har fortbildats. Ett första Wikipediacenter är invigt i Uganda i samarbete med WWF.

- Två rådslag genomfördes inom WWFs stadsturné till svenska kommuner som deltar i EHCC. Hundratals elever ställde ut sina arbeten som utgått från WWFs pedagogiska material *"Vår stad 2030"* och eleverna deltog sedan i rundabordssamtal med lokala politiker, kommunala tjänstepersoner och det lokala näringslivet under samtalsledning från bland annat representanter från WWFs ungdomsråd.

Policyutveckling och ledning av naturvårdsverksamheten

Policyförändring är en av WWFs prioriterade drivkrafter. WWFs förändringsteori uppmärksammar särskilt att vi måste verka för grundläggande omställning och samtidigt förhindra att befintliga riktlinjer och regelverk urholkas. Politisk påverkan är en viktig del av arbetet inom samtliga målområden. I detta avsnitt belyses tvärgående policyfrågor.

Exempel på aktiviteter och resultat 2015:

- I regeringsförklaringen lyftes flera av WWFs prioriterade frågor, bland andra: *Sverige ska bli ett av världens första fossilfria länder, skogen ska brukas hållbart, FNs hållbarhetsmål ska blir en ledstjärna för svensk politik där planetens gränser ska respekteras.* Tre av WWFs prioriterade områden stärktes i budgeten: *Internationell klimatfinansiering, biologisk mångfald och havs- och vattenmiljö* – om än inte till de nivåer som WWF verkat för.

- WWF verkade i samarbete med civilsamhället både internationellt och nationellt för integrerade mål för hållbar utveckling och konstaterar att drygt en tredjedel av de 169 delmålen har direkt bäring på vårt globala program. Agenda 2030 integrerar de tre dimensionerna av hållbar utveckling, målen är universella och samstämmighetsprincipen är inkluderad. WWF har under hösten engagerat sig i Sveriges genomförande av Agenda 2030 och i utvecklingen av indikatorer på internationell nivå.

- WWF har tillsammans med European Environmental Bureau (EEB) och Birdlife drivit kampanjen *"Nature Alert"* för att motverka en urholkning av EUs naturvårdsdirektiv. 520 000 EU-medborgare deltog i Nature Alert, vilket bidrog till den mest omfattande responsen på en EU-konsultation någonsin. WWF samordnade också miljörörelsens svar till kommissionens konsultation och den fördjupade studie som gjordes i Sverige. Hotet är ännu inte avvärjt, men ett skifte i den europeiska opinionen har åstadkommits där ett tiotal länder nu uttalat sig mot att riva upp direktiven och för ett stärkt genomförande.

- Nio WWF-kontor har fått finansiellt stöd av Världsnaturfonden inom ramen för WWFs "Truly Global"-program för att stärka kontor av stor betydelse för genomförandet av det gemensamma globala naturvårdsprogrammet.

- Världsnaturfonden WWF har, tillsammans med nordiska kollegor, varit ledande i arbetet med att ta fram riktlinjer för WWFs engagemang och samarbete med andra organisationer inom civilsamhället. Riktlinjerna antogs i november.

Informationsverksamheten 57 856

Under rubriken informationsverksamheten redovisar vi aktivitet, resultat och effekt av WWFs kommunikationsarbete. Under året har arbetet fokuserat på tre kampanjer: Earth Hour, Svenska Pärlor samt en kampanj för att minska den illegala djurhandeln. Vi har också lanserat WWFs Köttguiden och Fiskguiden samt en rapport om tillstånden i haven: Living Planet Blue.

WWFs satsningar på aktiviteter via press och media, Facebook, Twitter och hemsidan har varit lyckade. WWF har bibehållit synligheten i media under 2015 och har en räckvidd på cirka 450 miljoner lästillfällen, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Samtidigt har antalet vänner på Facebook ökat till 450 000 (416 000) individer vid årets slut och WWF har idag närmare 8 000 följare på Twitter (7 000).

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015:

- Earth Hour fick ett bra genomslag i Sverige då 80 % av kommunerna deltog, 842 skolor och 652 företag. 46 % blev inspirerade av Earth Hour att införa klimatsmarta vanor i sin vardag. Ett stort antal företag, kommuner, skolor och kända byggnader släckte.
- I år samband med Earth Hour och den globala stadsutmaningen Earth Hour City Challenge genomförde WWF kampanjen *"We Love Cities"* där 47 klimatförbättrade städer från 17 deltagande länder profilerades. Över 100 000 röster kom in om vilken stad man tyckte bäst om. Det har också kommit in många förslag från invånare om vad städerna bör göra för att blir mer hållbara.
- Under våren och sommaren genomförde WWF kampanjen Svenska Pärlor för tredje året i rad. Även i år utsåg en extern jury 21 svenska pärlor – en pärla per län, som behöver ett ytterligare stöd. Kampanjen fick stöd bland annat via mediesamarbeten och under kampanjen fick vi närmare 10 000 personer att rösta på pärlorna
- Barnsatsningen Panda Planet har under året ökat antalet digitala WWF-barn-supportrar till cirka 15 000 (13 000) barn. Det är 15-procentig ökning från föregående år. WWFs barntidning Panda Planet finns nu digitalt, tidningen kommer inte längre ges ut i pappersform.
- Under året genomförde vi också Kartongmatchen tillsammans med Tetra Pak på Panda Planet och över 40 000 deltagare var med i tävlingen.
- WWFs första ungdomsråd har avslutat sin första tvåårsperiod och ett nytt ungdomsråd har rekryterats under året. De har startat sitt arbete där de bland annat har utvecklat och genomfört en hållbarhetskampanj med ett flertal event, deltagit i viktiga strategiska fora för att utveckla WWFs verksamhet, utvecklat en långsiktig strategi för WWFs Ungdomsråd samt genomfört ett mentorprogram.
- Under hösten stöttade kommunikation kampanjen om illegal handel med pressaktiviteter och stöd online.

Insamlingsverksamheten

Resultatet för medel insamlade från allmänheten och företag uppgick till 231 mkr (221 mkr). Ökningen av intäkterna har skett genom ökade intäkter från bl a fadderskap, swish och givande via hemsidan. Stödet från PostkodLotteriet ligger i nivå med tidigare år.

Privatinsamlat

Resultatet för medel insamlade från allmänheten uppgick till 210 mkr (202 mkr).
Att vi inte ökat intäkterna på privatinsamlat under detta år beror att vi under hösten valde att ändra temat för insamlingskampanjen på grund av externa faktorer. Detta resulterade då i en kortare insamlingsperiod.

Under året har WWF genomfört en större insamlingskampanj samt ett flertal mindre insamlingsaktiviteter, vilka bland annat omfattar WWF Vän, faddrar, direktmarknadsföring, telemarketing och rekrytering i digitala medier.

Exempel på aktiviteter och resultat 2015:

- Under hösten ändrades kampanjtemat från hav till "Stoppa den illegala handeln". Kampanjen gick trots en sen start bra och vi nådde målsättningen med antalet nya faddrar för året.
- WWF har under 2015 arbetat mer med att få våra supportrar att stanna längre. Dessa insatser har gett ett positivt resultat som lett till färre avhopp.
- Antal supportrar är 195 000.
- WWF har ökat antalet fadderskap, engångsgåvor inklusive minnesgåvor i antal och intäkter i jämförelse med föregående år.

Företagssamarbeten

Intäkterna från företag uppgick till 21 mkr (19 mkr). WWF väljer att samarbeta med företag som bidrar till en mer hållbar värld och som bidrar till att WWF kan nå sina naturvårdsmål. Samtidigt bidrar WWF till att öka företagens kunskaper om de risker som finns med den växande efterfrågan på råvaror och problematiken kring sötvatten och den allt överskuggande klimatfrågan. I dag omfattar WWFs samarbeten företag inom många olika sektorer. Några av dem är ICA, Pandaförsäljningen AB, SEB, SKF, Skandia, Telge Energi, TetraPak och Volvo.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2015

- Under året tecknade vi ett nytt samarbetsavtal kring fiskefrågor med Axfood.
- WWF Sverige anordnade i Göteborg det årliga mötet för det globala initiativet *WWF Climate Savers* med över 100 besökare från svenskt och internationellt näringsliv.
- Inför klimatmötet i Paris genomförde vi en serie utbildningar och ett seminarium med fokus på att företagen måste sätta forskningsbaserade klimatmål – *Science Based Targets*. Till dags dato har 7 svenska företag anslutit sig till uppropet.
- WWF släppte både en analys över svenskt näringslivs risker kopplade till vatten – "No Water – No Business", och en guide för hur företag kan agera för att hantera dessa risker: "Water Stewardship – Managing Water Risks".

Offentliga bidrag

Offentliga bidrag uppgick till 91 mkr (83 mkr).

Exempel på aktiviteter och resultat 2015:

- Under året skrev vi på ett nytt avtal med Sida gällande ett stöd på 36 mkr över 4 år till WWF Adria för arbete med skyddade områden och civilsamhället i sex länder i västra Balkan.
- Under året skrev vi också på ett nytt avtal med Sida om ett programstöd på drygt 32 mkr till arbete kring miljö och civilsamhället i Ryssland (Östersjön, Barents hav och Arktis).
- Ytterligare ett avtal med Sida blev klart under året och det är ett avtal för en uppstartsfas på ett år för Fairwood Fund-projektet (knappt 5 mkr) som har som syfte att länka uthållig byskogsbruk med större marknader.
- Under året har vi börjat skriva ansökningar till EU och arbetar med tre konkreta spår: hållbara städer, jordbruksplattform runt Östersjön och fjällrävsprojekt.
- Världsnaturfonden har gått vidare som huvudpartner i en ansökan till Nordic Climate Facility (är kopplat till Nordiska rådet) tillsammans med WWF Pakistan i ett projekt som fokuserar på städer, klimat och energi.
- Utöver den finansiering som går via Världsnaturfonden till olika projekt i världen har Världsnaturfonden också under året stöttat WWFs lokalkontor i Mosambique att få finansiering av den svenska ambassaden till ett skogsförvaltningsprojekt. Finansieringen är på 5 MSEK och går direkt till WWF Mosambique. Därför redovisas denna post separat och inte i resultaträkningen.

Verksamhetsresultat

Verksamhetsintäkter

Koncernen totala verksamhetsintäkter uppgick till 389,9 mkr (365,1).

Insamlat från allmänheten utgjorde 210,0 mkr (201,9), insamlat från företag 21,0 mkr (19,4), insamlat från externa stiftelser 2,9 mkr (4,7), erhållna bidrag från myndigheter 90,8 mkr (83,0), bidrag från anknutna stiftelser och WWFs Network 3,7 mkr (3,6). Nettoomsättning om 61,5 mkr (52,5) avser företagsfinansiering av naturvårdsverksamhet i Världsnaturfondens AB.

WWFs största enskilda bidragsgivare är Sida, från vilken vi erhöll 90,3 mkr (82,5). PostkodLotteriet är en annan stor givare av vilka vi erhållit 55,0 mkr (55,0) i finansiering.

Samarbetet med IKEA gällande ansvarsfullt skogsbruk och bomullsproduktion samt samarbetet med H&M avseende ansvarsfull vattenförvaltning samt klimat och strategidialog koordineras i det av stiftelsen WWF helägda bolaget Världsnaturfondens AB (VfAB). För vidare information se under rubriken "KONCERNEN" sid 30.

WWF har 90-konto och står under tillsyn av Svensk Insamlingskontroll som kontrollerar att WWF sköter sina insamlingar på ett ansvarsfullt sätt och att pengarna går till angivet ändamål utan oskäliga kostnader. Våra 90-konton för gåvor är 901974-6 alternativt bankgiro 901-9746 samt vi har även andra 90-konton för våra insamlingskampanjer, 901971-2, 908504-4, 903301-0.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna uppgick totalt till 388,0 mkr (354,9). Av detta utgjordes ändamålskostnaderna 340,0 mkr (311,1) varav naturvårdsverksamheten stod för 282,1 mkr (256,1) och informationsverksamheten stod för 57,9 mkr (55,0).

Insamlingskostnader uppgick till 29,0 mkr (27,5). Administrationskostnader uppgick till 19,0 mkr (16,3).

Kapitalförvaltning

WWFs åtaganden och projekt löper ofta över flera år. Samtidigt svarar ett fåtal bidragsgivare för betydande andelar av stiftelsens intäkter. För att stiftelsens verksamhet ska vara trovärdig och uthållig har ett buffertkapital byggts upp under åren.

Kapitalet förvaltas i egen regi. WWFs skattmästare har det löpande ansvaret för förvaltningen. En etisk och miljömässig granskning av portföljens innehav sker två gånger om året av oberoende analysföretag. Rapportering till styrelsen sker varje styrelsemöte. Avkastningen under året på det förvaltade kapitalet var cirka + 4,9 procent (+ 11,4 procent).

Målet för kapitalförvaltningen är att över rullande femårsperioder nå en genomsnittlig avkastning motsvarande den riskfria nominella räntan (5-årig svensk statsobligationsränta) plus en riskpremie på 2 procentenheter. Målet ska uppnås med beaktande av de riskbegränsningar som anges under punkt 6 samt investeringskriterier som anges under punkt 2.

WWFs portfölj ska i huvudsak bestå av aktier, aktiefonder och räntebärande värdepapper med god likviditet. Portföljen kan även innehålla likvida medel på specificerade bankkonton. Vid förvaltningen ska även hänsyn tas till att söka nå effektiva administrativa rutiner.

Följande begräsningar gäller för tillgångsslagen:

1) Andelen aktier och aktiefonder ska vara mellan 30-60 procent.

2) Andelen räntebärande värdepapper ska vara mellan 30-70 procent.

3) En enskild värdepappersfond får vara högst 10 procent av kapitalet.

4) En enskild aktie får vara högst 5 procent av kapitalet.

5) Hedgefonder får uppgå till högst 15 procent av kapitalet.

6) Icke likvida investeringar får uppgå till högst 15 procent av kapitalet

För mer information se finanspolicy på WWFs hemsida.

Investeringen i riskkapitalfonden Generation IM Climate Solutions Fund II (Cayman) L.P. avser ett totalt investeringsåtagande på 2 700 000 USD. Den tecknades i dec 2014 och betalas in löpande. Per 2015-12-31 har WWF investerat 1 080 000 USD. Generation IM Climate Solutions Fund II (Cayman) L.P kommer att avslutas i mars 2030.

Förmögenhet

Marknadsvärdet av stiftelsens förmögenhet 2015-12-31 var 340 112 tkr (322 858) enligt nedan:

	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital till bokfört värde	273 980	258 485
Skillnad mellan bokfört värde och marknadsvärde	66 132	*64 373*
Eget kapital till marknadsvärde	340 112	322 858

Anknutna stiftelser

Stiftelsen Världsnaturfonden WWF är ansvarig förvaltare av ett antal så kallade anknutna stiftelser, vilkas avkastning överförs som projektbundna bidrag till naturvårdsverksamhet efter avsättning till kapital och viss administration. Stiftelserna är självständiga juridiska personer som inte ingår i Stiftelsen Världsnaturfonden WWFs balansräkning. Från de anknutna stiftelserna har 2,5 mkr (2,3) överförts för finansiering av naturvårdsprojekten i enlighet med respektive stiftelses ändamål.

De anknutna stiftelserna per 2015-12-31 är:

Stiftelsen Florafonden

Stiftelsen Väktarfonden & Nils Dahlbecks minne

Stiftelsen Skogsfonden STORA – WWF

Stiftelsen Sirie Warenborgsfonden

Stiftelsen Makarna Forssbergs minnesfond

Stiftelsen Elisabeth Jihdes minnesfond

Stiftelsen Skärvårdsfonden WWF

Stiftelsen Levande Skärgårdshav WWF

Stiftelsen Mildred von Platens fond mot illegal jakt på rovdjur i Sverige

Stiftelsen Björn Bergströms och Laila Johanssons stipendiefond för naturvård

Stiftelsen Björn Bergströms och Laila Johanssons fond för svensk naturvård

Stiftelsen Per-Erik och Anita Bergmans Naturvårdsfond WWF

Koncernen

Koncernen består av Stiftelsen Världsnaturfonden WWF (org nr 802005-9823) och Världsnaturfondens AB (org nr 556237-4925).

Stiftelsen Världsnaturfonden WWF äger 100 procent av aktierna i VfAB.
Bolaget ska bedriva konsultverksamhet samt försäljning av varor och tjänster med inriktning på miljö- och naturvård i enlighet med WWFs övergripande mål.
Världsnaturfondens AB har under året fokuserat på två verksamheter:

- samarbetstjänster mot utvalda företag och
- förvaltning av konceptet Vänföretag.

Verksamheten ska ha full kostnadstäckning och om möjligt generera ett överskott. Det är dock i första hand miljövinsterna som är VfABs övergripande mål. I VfAB gäller alla policys och rutiner som gäller i Stiftelsen Världsnaturfonden WWF.

Bolagets nettoomsättning var 61 532 (52 505) och nettoresultatet uppgick till 830 (534).

Intern kontroll

Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen. Styrelsen har delegerat organisationen av den interna kontrollen till generalsekreteraren. Generalsekreteraren har i sin tur fördelat ansvaret för den interna kontrollen till avdelningscheferna. Både styrelsen och generalsekreteraren har kvar sitt uppföljningsansvar för den interna kontrollen.

Öppenhet och transparens är en viktig del i intern kontroll. Under året har extra fokus lagts på dessa områden genom att bl a tydliggöra tillgång till intern dokumentation.

Under året har WWF fortsatt arbetet med nästkommande strategiplan för perioden 2016–2020.

WWF har genomfört en omfattande implementering till en ny version av ekonomisystemet UNIT 4. Detta har bland annat inneburit att flera användare nu har behörighet till systemet och har möjlighet att ta ut egna rapporter för att kontrollera och följa upp projekt samt att extra kontroll görs vid upplägg av nya leverantörer eller förändring i leverantörsregistret.

Vidare har dels en nulägesanalys och dels en behovsanalys av IT-miljön genomförts genom bland annat intervjuer med över ett trettiotal medarbetare. Utifrån dessa analyser har ett målläge för IT-miljön inklusive 18 strategiska aktiviteter fastställts med de fem kommande åren som riktlinje för genomförande.

Under året har även skett en uppdatering av riktlinjer för hantering av givares personuppgifter samt en översyn av ekonomihandboken, vilket är viktiga delar i den interna kontrollmiljön och kvalitetssäkringen. Fortsatt arbete har också skett löpande kring uppdatering av ledningssystemet.

Det har tyvärr förekommit ekonomisk korruption inom våra projektområden i Kamerun och Zambia. Utredning har genomförts för båda fallen och åtgärder har vidtagits i enlighet med WWFs nolltolerans mot korruption. Ärendena har rapporterats till Sida som finansierar berörd projektverksamhet.

Medarbetare på WWF

Kompetensutveckling är viktigt för att bidra till att WWFs mål på kort och lång sikt uppnås samt för att ha en arbetsmiljö som utvecklar och motiverar varje medarbetare i deras roll som ledare. WWF vill vara en lärande organisation som stimulerar kompetensutveckling och har som ett led i detta arbete genomfört ett ledar-och medarbetarutvecklingsprogram som avslutades i januari 2105.

WWF genomför regelbundet medarbetarundersökningar för att mäta hur medarbetarna tycker det är att arbeta på WWF och hur man ser på olika frågor. Under året har en medarbetar-undersökning genomförts med fokus på utvärdering av programmet för utveckling av ledare och medarbetare. Resultatet visar att medarbetarna är mycket positiva till denna satsning och uppskattar att WWFs värdegrund har tydliggjorts. Resultatet från medarbetarenkäten visar också på en tydlig förväntan på fortsatt arbete med utvecklingsprogrammets olika delar samt på fortsatt uppmärksamhet på stress och ledarskapsfrågor.

I början av 2014 bildades WWFs allra första ungdomsråd som ska utveckla nya gemensamma tankebanor, utmana gamla sanningar och tillsammans med WWF skapa en framtid där människan lever i harmoni med naturen. Under 2015 har det första ungdomsrådet lämnat över till nästa generations ungdomsråd.

Jämställdhets- och mångfaldsfrågor är viktiga områden för WWF och som WWF bevakar och arbetar med bland annat vid rekrytering och vid arbetet med ungdomsrådet.

Friskvård och en god arbetsmiljö är viktigt för att ge medarbetarna inom WWF möjlighet till ett friskare liv och att påverka livsstil och hälsa i positiv riktning. WWF arbetar därför tillsammans med företagshälsovården för att aktivt förebygga arbetsrelaterade sjukdomar och samverkar också regelbundet med fackliga företrädare och arbetsmiljöombud. Under 2015 har WWF infört möjligheten för medarbetarna att använda en arbetstimme i veckan till friskvård.

FRIIs kvalitetskod

För att allmänheten ska ha förtroende för svenska insamlingsorganisationer har FRII, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, utarbetat en kvalitetskod. Koden syftar till att öka öppenheten och tillgängligheten. Kvalitetskoden bygger på en kravstandard där kraven i koden differentierats utifrån på storlek på organisation. Kvalitetskoden tar avstamp i följande:

- Ändamål
- Styrelse
- Styrning
- Internkontroll
- Insamling
- Anställda och volontärer
- Rapportering

Från och med 2014 ska organisationen enligt kvalitetskoden även upprätta en effektrapport enligt FRIIs mall för effektrapport.

Framtida händelser

- I början av 2016 kommer WWFs styrelse besluta om en ny strategi för perioden 2016–2020. Denna strategi speglar WWFs globala program och kommer att underlätta möjligheterna att fokusera och åstadkomma större naturnytta både i Sverige och internationellt.
- Våren och sommaren 2016 kommer vi att integrera WWFs europeiska kampanj Nature Alert med Svenska Pärlor och driva den som en påverkans- och insamlingskampanj – detta år med fokus på att bibehålla EUs lagstiftning för att skydda den biologiska mångfalden.
- WWF får 2016 ta emot ett bidrag på 37 mkr från PostkodLotteriet till naturvårdsprojekt runt om i världen och till informationsprojekt. WWF har även fått stöd från Postkod till projektet "One Planet Food - Hållbar mat för alla inom ramarna för en planet" om 6 mkr för perioden 2016-2018.
- Under 2016 kommer vi att dra igång en ny integrerad påverkans- och insamlingskampanj på tema Hav. Det kommer att bli ett spännande nytt grepp där vi inkluderar Östersjön, Arktis och Moçambiquekanalen.
- I slutet av 2015 beslutades att en del av biståndsmedlen från Sida skulle användas till att finansiera flyktingmottagningen i Sverige. Det har för WWFs del inneburit ett minskat stöd från Sida gällande WWFs Civsam-projekt med 7 % och WWFs Market Transformation-projekt med ca 15 %.

För mer information

För mer information om WWFs insatser hänvisas till Verksamheten 2015, www.wwf.se/verksamheten.

Nyckeltal 2011-2015

Nyckeltal 2011-2015 Koncernen

Allmänna nyckeltal	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**
Totala intäkter (tkr)	389 893	365 097	329 874	322 602	254 917
Verksamhetsresultat (tkr)	1 931	10 229	20 439	27 260	-38 756
Resultat (tkr)	15 977	19 514	11 764	28 819	8 860
Eget kapital (tkr)	282 115	266 139	246 624	218 907	183 418
Balansomsluttning (tkr)	375 885	364 605	351 288	324 146	287 369
Soliditet (%)	75%	73%	70%	68%	64%
Medel antalet anställda	90	87	79	72	67
WWF Nyckeltal					
Supporters 1)	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000
Svensk Insamlingskontroll %					
Ändamålskoskostnader/Totala intäkter	87	90	86	81	86
Insamling-administrationskostnader/Totala intäkter	12	12	12	11	13

Nyckeltal 2011-2015 Stiftelsen

Allmänna nyckeltal	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**
Totala intäkter (tkr)	328 361	312 592	286 652	278 901	212 938
Verksamhetsresultat (tkr)	504	9 475	19 506	23 930	-40 200
Resultat (tkr)	15 496	18 794	10 843	26 070	7 511
Eget kapital (tkr)	273 981	258 485	239 692	212 895	180 156
Balansomsluttning (tkr)	353 702	340 843	326 334	308 761	251 797
Soliditet (%)	77%	76%	73%	69%	72%

Jämförelsetalen för 2011-2012 inte omräknade enligt K3

1) I snitt under åren har WWF Supporters uppgått till 195 000.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Koncernen 2015	Koncernen 2014	Stiftelsen 2015	Stiftelsen 2014
Verksamhetsintäkter					
Gåvor	2	232 408	224 413	232 408	224 413
Bidrag	2	95 953	88 179	95 953	88 179
Nettoomsättning	3	61 532	52 505	-	-
S:a verksamhetsintäkter		**389 893**	**365 097**	**328 361**	**312 592**
Verksamhetskostnader					
Ändamålskostnader					
Naturvårdsverksamhet		-282 104	-256 137	-224 665	-207 889
Informationsverksamhet		-57 856	-55 045	-56 679	-53 348
S:a ändamålskostnader	4	**-339 960**	**-311 182**	**-281 344**	**-261 237**
Insamlingskostnader	4	-29 024	-27 451	-28 515	-27 153
Administrationskostnader	4, 5, 7,8	-18 978	-16 235	-17 998	-14 727
S:a verksamhetskostnader		**-387 962**	**-354 868**	**-327 857**	**-303 117**
Verksamhetsresultat		**1 931**	**10 229**	**504**	**9 475**
Resultat från finansiella investeringar					
Resultat från andelar i dotterbolag		-	-	630	-
Resultat från långfristiga värdepappersinnehav	6	14 473	8 963	14 473	8 963
Övriga finansiella intäkter/kostnader		59	791	34	610
Räntekostnader och liknande res.poster		-29	-146	-7	-142
Förvaltningskostnader		-138	-112	-138	-112
S:a res. från finansiella investeringar		**14 365**	**9 496**	**14 992**	**9 319**
Resultat efter finansiella poster		**16 296**	**19 725**	**15 496**	**18 794**
Skatt på årets resultat		-239	-158	-	-
Uppskjuten skatt		-80	-53	-	-
Årets resultat		**15 977**	**19 514**	**15 496**	**18 794**

Förändring av ändamålsbestämda medel				
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)	15 977	19 514	15 496	18 794
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel	103 482	102 032	103 482	102 032
Ändamålsbestämning av medel	-121 537	-123 235	-121 537	-123 235
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital	-2 078	-1 689	-2 559	-2 409

Balansräkning

(tkr)	Not	Koncernen 2015 12 31	Koncernen 2014 12 31	Stiftelsen 2015 12 31	Stiftelsen 2014 12 31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Förbättringskostnader på annans fastighet	7	484	665	484	665
Maskiner och inventarier	8	569	867	568	863
		1 053	**1 532**	**1 052**	**1 528**
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag	9	-	-	180	180
Långfristiga värdepappersinnehav	10	194 720	181 101	194 720	181 101
		194 720	**181 101**	**194 900**	**181 281**
Summa anläggningstillgångar		**195 773**	**182 633**	**195 952**	**182 809**
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		3 224	1 772	2 814	1 772
Fordran på dotterbolag		-	-	53	448
Övriga fordringar	11	3 795	4 891	3 080	4 051
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	12	30 222	29 495	30 151	29 408
		37 241	**36 158**	**36 098**	**35 679**
Kassa och bank		**142 871**	**145 814**	**121 652**	**122 355**
Summa omsättningstillgångar		**180 112**	**181 972**	**157 750**	**158 034**
Summa tillgångar		**375 885**	**364 605**	**353 702**	**340 843**
EGET KAPITAL OCH SKULDER	13				
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Bundna reserver		1 805	1 524	-	-
Fritt eget kapital					
Fond för 1001		1 632	1 632	1 632	1 632
Ändamålsbestämda medel		113 339	95 284	113 339	95 284
Balanserat kapital		165 339	167 699	159 010	161 569
		280 310	264 615	273 981	258 485
Summa eget kapital		**282 115**	**266 139**	**273 981**	**258 485**
Avsättningar					
Avsättningar för uppskjuten skatt		499	419	-	-
		499	**419**	**-**	**-**
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		21 486	27 205	21 252	27 148
Skulder avseende beslutade ej utbetalda anslag	14	10 933	10 730	10 933	10 730
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	15	19 052	14 645	19 052	14 645
Övriga skulder	16	14 885	16 508	2 206	1 502
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	17	26 915	28 959	26 278	28 333
		93 271	**98 047**	**79 721**	**82 358**
Summa skulder		**93 770**	**98 466**	**79 721**	**82 358**
Summa eget kapital & skulder		**375 885**	**364 605**	**353 702**	**340 843**
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda panter		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga	Inga	Inga

Kassaflödesanalys

(tkr)		Koncernen		Stiftelsen	
	18,19	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster		16 296	19 725	15 496	18 794
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-11 002	-5 862	- 11 005	-5 866
		5 294	13 863	4 491	12 928
Betald skatt		-239	-158	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**5 055**	**13 705**	**4 491**	**12 928**
Förändring av rörelsefordringar		-1 084	-2 115	-419	-1 697
Förändring av rörelseskulder		-4 776	-6 250	-2 637	-4 284
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-805**	**5 340**	**1 435**	**6 947**
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-33	-245	-33	-245
Nettoförändring i finansiella anläggningstillgångar		-2 105	-40 152	-2 105	-40 152
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-2 138**	**-40 397**	**-2 138**	**-40 397**
Likvida medel vid årets början		**145 814**	**180 871**	**122 355**	**155 805**
Årets kassaflöde		**-2 943**	**-35 057**	**-703**	**-33 450**
Likvida medel vid årets slut		**142 871**	**145 814**	**121 652**	**122 355**

Koncernen

Under perioden uppgick betald ränta till 16 (28). Under perioden uppgår erhållen ränta till 46 (720). Erhållen utdelning uppgår till 2 959 (2 629).

Stiftelsen

Under perioden uppgick betald ränta till 7 (25). Under perioden uppgår erhållen ränta till 27 (582). Erhållen utdelning uppgår till 3 589 (2 629).

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Redovisnings- och värderingsprinciperna överensstämmer med årsredovisningslagen och också enligt BFNAR 2012:1 (K3) samt FRII:s Styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll.

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter

Endast de inflöde av ekonomiska fördelar som WWF erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkterna värderas, om inget annat anges nedan, till verkligt värde av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisningen sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken WWF tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att WWF uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om WWF har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas om huvudregel som intäkt när de erhålls.

En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidragen uppfyllts.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som WWF fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkterna värdars till verkligt värde av det som erhållits eller kommer att erhållas.
Intäkterna intäktsförs när kostnaden uppstår.

Verksamhetskostnader
Gemensamma kostnader, så som exempelvis lokalkostnader, systemstöd och allmänna kontorskostnader redovisas som administrationskostnader.

Ändamålskostnader
Ändamålskostnader omfattar naturvårdsverksamhet samt informationsverksamhet. Som ändamålskostnader klassificeras sådana kostnader som har direkt samband med att uppfylla Världsnaturfonden WWFs stadgar. Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet eller projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

I ändamålskostnader ingår bl. a kostnaden för projektledning. När WWF har förpliktat sig att utföra en viss åtgärd gentemot tredje man bokförs detta som en kostnad.

Insamlingskostnader
Insamlingskostnader är de kostnader som varit nödvändiga för att samla in medel ifrån privatpersoner, företag, organisationer och myndigheter. Hit räknas således t ex kostnader för annonsering, insamlingskampanjer och rapportering till månadsgivare samt personalkostnader för de som arbetar med insamling.

Administrationskostnader
Administrationskostnader är sådana kostnader som behövs för att administrera WWF. Till dessa kostnader hör som exempel hyra, administrativa system och revision samt lönekostnader för den administrativa avdelningen på WWF. Ett visst mått av allmän administration är ett led i att säkerställa en god kvalitet på WWF interna kontroll och rapportering, såväl externt som internt.

Leasing
Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, d.v.s. leasingsavgifterna redovisas linjärt över leasingsperioden.

Ersättning till anställda
Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknade kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Pensioner
Avgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Eventuella obetalda premier redovisas som skuld.

Vid förmånsbestämda planer har WWF valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNAR2012:1. Vilket innebär att planer för vilka pensionsprimer redovisas som avgiftesbestämda vilket innebär att avigifterna kostnadsförs i resultaträkningen.

Balansräkningen
Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges nedan eller i not. Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas enligt balansdagens kurs.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan.

Avskrivningar på anläggningstillgångarna baseras på beräknade ekonomiska livslängder. Följande avstämningstider har tillämpats:

Förbättringskostnader på annans fastighet	10 år
Inventarier	5 år
Datorutrustning	3 år

WWF har som policy att aktivera datorutrustning med ett anskaffningsvärde över 15 000 kr.

Finansiella tillgångar

WWF tillämpar kap 11 i BFNAR2012:1. Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Efter första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip.

Kundfodringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärdet.

Långfristiga räntebärande tillgångar, exempelvis obligationer, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Långfristiga värdepappersinnehav som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vi värdering enligt lägsta värdets princip respektive vi nedskrivningsprövning.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även Not 13, Eget kapital.

Skuld avseende beslutade ej utbetalda anslag

I de fall WWF fattat beslut om utbetalning anslag/stöd och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatten för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga

temporära skillnader, dock särredovisas inte uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver eftersom obeskattade reserver redovisas som en egen post i balansräkningen. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har inte nuvärdeberäknats.

Avsättningar

En avsättning redovisas när organisationen har ett legalt åtagande som en följd av inträffade händelser och där organisationen förväntar sig att en utbetalning kommer att krävas för att reglera åtaganden samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, det vill säga att den utgår från verksamhetsresultatet. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras endast kassa- och banktillgodohavanden.

Anknutna stiftelser

WWF förvaltar tolv s.k. anknutna stiftelser som bildats genom donationer. Stiftelsernas avkastning efter kapitalisering anslås till naturvårdsprojekt. Dessa ska enligt stadgarna bedrivas i WWFs regi. Från de anknutna stiftelserna överförda anslag och administrativa bidrag redovisas under verksamhetsintäkter som "Bidrag från anknutna stiftelser".

Koncernredovisning

Koncernredovisningen, som omfattar Stiftelsen Världsnaturfonden WWF och det helägda dotterbolaget Världsnaturfondens AB, är upprättad enligt förvärvsmetoden.

Not 2 Gåvor och bidrag

Gåvor som redovisats i resultaträkningen

		Koncernen och Stiftelsen	
Insamlade medel		**2015**	**2014**
Allmänheten	a	210 167	201 934
Företag		17 658	14 139
Externa stiftelser och organisationer		931	4 756
Anknutna stiftelser och WWF i andra länder		3 652	3 584
Summa Gåvor		**232 408**	**224 413**

a) I beloppet ingår allmänhetens spontana gåvor och då främst testamentsmedel som under året inflöt med 20,4 mkr (21,5) samt externt initierade gåvor via Skandia Världsnaturfonden 9,5 mkr (8,8) och via Pandaförsäljningen AB med 4,6 mkr (4,5).

I årsredovisningen har vi valt att redovisa PostkodLotteriet under insamlat från allmänheten till skillnad mot det vi redovisar till Svensk Insamlingskontroll där PostkodLotteriet redovisas som gåvor från organisationer.

Gåvor som inte redovisas i resultaträkningen

WWF har under året erhållit rabatter för mediautrymme och konsulttjänster.

Bidrag som redovisats som intäkt

	Koncernen och Stiftelsen	
Insamlade medel	**2015**	**2014**
Företag	3 234	5 218
Externa stiftelser och organisationer	1 928	-
Summa insamlade medel	**5 162**	**5 218**
Offentliga bidrag		
Sida	90 314	82 489
Staten	477	472
Summa offentliga bidrag	**90 791**	**82 961**
Summa Bidrag	***95 953***	**88 179**

Not 3 Nettoomsättning

Avser företagsfinansiering av naturvårdsverksamheten i Världsnaturfondens AB.

Not 4 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

I ändamålskostnader samt i insamlings- och administrationskostnader ingår lönekostnader.

Medelantalet anställda

	2015		2014	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Moderstiftelsen	80	27	78	26
Dotterbolag	10	3	9	2
Totalt koncernen	**90**	**30**	**87**	**28**

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Till styrelseledamöter utgår inga arvoden

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderstiftelsen	40 679	21 181 (8 835)	37 771	20 054 (8 556)
Dotterbolag	4 427	2 027 (620)	3 982	1 868 (605)
Totalt koncernen	**45 106**	**23 208 (9 455)**	**41 753**	**21 922 (9 161)**

Löner och andra ersättningar fördelade mellan GS/VD och övriga anställda

	2015		2014	
	GS/VD	Övriga anställda	GS/VD	Övriga anställda
Moderstiftelsen	1 235	39 444	1 158	36 613
Dotterbolag	263	4 164	559	3 423
Totalt koncernen	**1 498**	**43 608**	**1 717**	**40 036**

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2015		2014	
	Antal på Balansdagen	Varav män	Antal på Balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter i Moderstiftelsen	10	4	9	4
Styrelseledamöter i Dotterbolag	5	3	4	2
GS och andra ledande Befattningshavare i Moderstiftelsen	4	2	4	2
VD och andra ledande Befattningshavare i Dotterbolag	1	1	1	-

Av Stiftelsens pensionskostnader avser 906 (865) GS. GS har tjänstepension från 65 år inom ramen för ITP-planen. GS har även övriga förmåner motsvarande 60 (60) som avser Årskort SJ samt Rikskortet.

Enligt anställningsavtal med GS uppgår uppsägningstiden från dennes sida till 3 månader och från Styrelsens sida till 6 månader. Vid eventuell uppsägning från arbetsgivarens sida utgår ytterligare tolv månadslöner från vilka arbetsgivaren äger rätt till avräkning i det fall inkomster skulle utgå från annan anställning. Av dotterbolagets pensionskostnader avser 46 (190) VDn.

Not 5 Leasing

WWF leasar framför allt kontorslokaler och kontorsutrustning. Summan av årets kostnadsförda leasingavgifter uppgår till: Koncernen 1 496 (1 467) och Stiftelsen 1 381 (1 352).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	2014	2015	2014
Inom 1 (ett) år	1 430	1 309	1 315	1 194
1 – 5 år	1 161	1 193	1 075	1 119
Senare än 5 (fem) år	-	-	-	-
Summa	**2 591**	**2 502**	**2 390**	**2 313**

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till sept 2017 och är möjligt att förlänga till sept 2019.

Not 6 Resultat från långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen och Stiftelsen	
	2015	**2014**
Utdelning aktierelaterade värdepapper	2 074	1 722
Intäkter räntebärande värdepapper	885	907
Realisationsresultat	11 514	6 334
Summa	**14 473**	**8 963**

Not 7 Förbättringskostnader på annans fastighet

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Ingående ack anskaffningsvärden	4 540	4 540	4 540	4 540
Investeringar	-	-	-	-
Utgående ack anskaffningsvärden	**4 540**	**4 540**	**4 540**	**4 540**
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Ingående ack avskrivningar enl. plan	3 875	3 695	3875	3 695
Årets avskrivningar enl. plan	181	180	181	180
Utgående ack avskrivningar enl. plan	**4 056**	**3 875**	**4 056**	**3 875**
Redovisat värde vid årets slut	**484**	**665**	**484**	**665**

Not 8 Maskiner och inventarier

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Ingående anskaffningsvärde	4 055	4 125	3 999	4 069
Inköp	33	245	33	245
Försäljning och utrangering	-59	-315	-59	-315
Utgående ack anskaffningsvärden	**4 029**	**4 055**	**3 973**	**3 999**
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Ingående ack avskrivningar	3 188	3 211	3 136	3 162
Försäljning och utrangering	-59	-314	-59	- 314
Årets avskrivning	331	291	328	288
Utgående ack avskrivningar	**3 460**	**3 188**	**3 405**	**3 136**
Redovisat värde vid årets slut	**569**	**867**	**568**	**863**

Not 9 Aktier i dotterbolag

Världsnaturfonden äger 100 % av de 1 800 aktierna i Världsnaturfondens AB (org nr 556237-4925) vars verksamhet är att bedriva konsultverksamhet med inriktning på miljö- och naturvård.

Not 10 Långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen och Stiftelsen	
Ackumulerade anskaffningsvärden	**2015**	**2014**
Ingående anskaffningsvärde	181 101	134 615
Förvärv	101 785	107 322
Försäljningar till bokfört värde	-88 166	- 60 836
Utgående anskaffningsvärde	**194 720**	**181 101**

	Bokfört värde		Marknadsvärde	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Aktier, aktiefonder och andelar	105 294	103 721	168 750	164 683
Obligationer och andra värdepapper	89 426	77 380	92 102	80 791
Summa värdepapper	**194 720**	**181 101**	**260 852**	**245 474**

För mer detaljerad information om WWFs Värdepappersinnehav, se bilaga 1.

Not 11 Övriga fordringar

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Avräkning anknutna stiftelser	2 410	2 277	2 410	2 277
Skattekonto	783	809	68	10
Fordringar testamenten	-	933	-	933
Övriga kortfristiga fordringar	602	872	602	831
Summa	**3 795**	**4 891**	**3 080**	**4 051**

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Förutbetalda kostnader WWF vänner m.m.	4 816	4 540	4 816	4 540
Förutbetalda övriga kostnader	1 121	1 893	1 050	1 806
Upplupna intäkter	24 285	23 062	24 285	23 062
Summa	**30 222**	**29 495**	**30 151**	**29 408**

Not 13 Eget kapital

Fond för 1001 avser medel som tillsköts vid stiftelsens bildande för att användas för naturvårdsverksamhet. Mot bakgrund av detta redovisas detta belopp som fritt.

Rättelse av fel

Övergången till K3 innebar en förändring i hur utnyttjande och reservering av ändamålsbestämda medel ska redovisas. Dessa ska inte längre ingå i resultaträkningen och i Årets resultat.

I WWFs koncernredovisning för 2014 redovisades utnyttjande och reservering av ändamålsbestämda medelsom en del av årets resultat. Detta har nu justerats och resultaträkningen för jämförelseåret 2014 har räknats om. I koncernredovisningen för 2014 redovisades årets resultat till - 1 689 tkr. Efter rättelsen av felet uppgår resultatet för 2014 istället till 19 514 tkr.

Koncernen

	Bundna medel	Fond för 1001	Nationella Ändamåls-bestämda medel	Internationella Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital	Årets resultat
Utgående balans 2014-12-31	1 524	1 632	3 759	91 525	169 388	-1 689
Rättelse av fel					-21 203	21 203
Ingående balans 2015-01-01	1 524	1 632	3 759	91 525	148 185	19 514
Omföring föregående års resultat					19 514	-19 514
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel			-16 819	-86 662	103 481	
Reservering av ändamålsbestämda medel			17 785	103 751	-121 536	
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital	281				-281	
Årets resultat						15 977
Utgående balans 2015-12-31	**1 805**	**1 632**	**4 725**	**108 614**	**149 363**	**15 977**

Rättelse av fel

Övergången till K3 innebar en förändring i hur utnyttjande och reservering av ändamålsbestämda medel ska redovisas. Dessa ska inte längre ingå i resultaträkningen och i Årets resultat.

I stiftelsens årsredovisning för 2014 redovisades utnyttjande och reservering av ändamålsbestämda medel som en del av årets resultat. Detta har nu justerats och resultaträkningen för jämförelseåret 2014 har räknats om. I årsredovisningen för 2014 redovisades årets resultat till - 2 409 tkr. Efter rättelsen av felet uppgår resultatet för 2014 istället till 18 794 tkr.

Stiftelsen

	Fond för 1001	Nationella Ändamåls-bestämda medel	Internationella Ändamåls-bestämda medel	Balanserat kapital	Årets resultat
Utgående balans 2014-12-31	1 632	3 759	91 525	163 978	-2 409
Rättelse av fel				-21 203	21 203
Ingående balans 2015-01-01	1 632	3 759	91 525	142 775	18 794
Omföring föregående års resultat				18 794	-18 794
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		-16 819	-86 662	103 481	
Reservering av ändamålsbestämda medel		17 785	103 751	-121 536	
Årets resultat					15 496
Utgående balans 2015-12-31	**1 632**	**4 725**	**108 614**	**143 514**	**15 496**

Ändamålsbestämda medel avser gåvor och bidrag som lämnats av givaren med förbehåll att de ska användas för speciella nationella eller internationella naturvårdsändamål samt nationell informationsverksamhet. Till skillnad från projektbundna medel kan dessa medel disponeras fritt på bästa sätt inom ändamålets område. Exempel på nationella ändamål är Svenska rovdjur. Ett exempel på internationellt ändamål är Orangutang.

Not 14 Skuld avseende beslutade ej utbetalda anslag

Avser beslutade, men ännu ej utbetalda anslag till naturvårdsprojekt.

	Koncernen och Stiftelsen	
	2015	**2014**
Ingående balans	10 730	14 937
Avsättningar	10 243	9 491
Utbetalningar	-10 040	-13 698
Utgående balans	**10 933**	**10 730**

Not 15 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

I posten för stiftelsen ingår skulder avseende offentliga bidrag (Sida och andra) med 13 376 (6 718).

Not 16 Övriga skulder

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Skatteskuld	601	378	601	378
Personalens källskatt	1 169	1 019	1 052	919
Ej utnyttjade förskott avseende företagssamarbeten	12 489	14 906		
Övriga kortfristiga skulder	626	205	553	205
Summa	**14 885**	**16 508**	**2 206**	**1 502**

I årsredovisningen för 2014 låg "Ej utnyttjade förskott avseende företagssamarbeten" under not 15 "Skuld erhållna ej nyttjade bidrag".

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Upplupna semesterlöner/övertid inkl. socialavgifter	4 104	4 099	3 741	3 712
Upplupna socialavgifter	1 189	1 118	1 074	1 013
Upplupna övriga kostnader	1 343	3 575	1 184	3 441
Förutbetalda intäkter WWF vänner m.m.	20 279	20 167	20 279	20 167
Summa	**26 915**	**28 959**	**26 278**	**28 333**

Not 18 Likvida medel

Följande delkomponenter ingår i likvida medel:

Kassamedel
Banktillgodohavanden
Kortfristiga placeringar

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Kassamedel	11	9	11	9
Banktillgodohavanden	142 860	145 805	121 641	122 346

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten

Not 19 Övriga upplysningar till kassaflödesanalysen

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.

	Koncernen		Stiftelsen	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Avskrivningar	512	472	509	468
Realisationres. vid försälj. av anläggningstillgångar	-11 514	-6 334	-11 514	-6 334
Total justering för poster som inte ingår i kassaflödet	**-11 002**	**-5 862**	**-11 005**	**-5 866**

I årsredovisningen 2014 låg Skuld avseende beslutade ej utbetalda anslag, se not 14 som övriga avsättningar i resultaträkningen, eftersom detta har justerats i resultaträkningen under 2015 för båda räkenskapsåren har även kassaflödet för 2014 justerats gällande förändringar övriga avsättningar.

Not 20 Nyckeltalsdefinitioner

Balansomslutning
Totala tillgångar

Soliditet
Eget kapital i förhållande till balansomslutningen

Svensk Insamlingskontroll
Svensk Insamlingskontroll är en ideell förening som beviljar och granskar alla godkännda 90-kontoinnehavare. Årligen skickar alla 90-kontoinnehavare in ett speciellt rapportpaket med resultat- och balansräkning tillsammans med årets årsredovisning till Svensk Insamlingskontroll. Nyckeltalen är uträknade utifrån Svensk Insamlingskontrolls mall i rapportpaktetet.

Ändamålskostnader/Totala intäkter

Insamling- och administrationskostnader/Totala intäkter

Ulriksdal den 7 april 2016

Axel Wenblad
Styrelseordförande

Eva Blixt

Deborah Cornland

Torbjörn Ebenhard

Thomas Elmqvist

Cecilia Eriksson

Åke Hagström

Märtha Josefsson

Miriam Körberg

Lisa Sennerby Forsse

Håkan Wirtén
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har avgivits 27/4 2016

Anette Envall Svahn
Auktoriserad revisor

Helene Willberg
Auktoriserad revisor

Bilaga 1 – Värdepapper

Aktierelaterade värdepapper		**2015-12-31**	**2015-12-31**
Aktier	**Volym**	**Bokfört värde**	**Marknadsvärde**
Alfa Laval AB	9 000	1 257 461	1 395 000
AstraZeneca	4 100	1 298 445	2 369 800
Atlas Copco AB B	14 000	1 003 762	2 734 200
Electrolux B	10 000	707 684	2 052 000
Elekta AB	22 700	2 002 360	1 636 670
Ericsson B fr	11 200	1 071 272	921 760
Getinge AB	11 000	1 988 164	2 447 500
H & M	19 500	1 828 785	5 890 950
Handelsb A	19 600	921 788	2 212 840
Husqvarna B	30 000	1 504 906	1 680 000
Karlsöaktien	1	50 000	50 000
Lifco AB	5 000	465 000	1 060 000
Sandvik	22 000	1 540 337	1 629 100
SCA B	7 900	339 586	1 947 350
SEB A	25 000	1 072 253	2 235 000
Skanska B	8 200	976 363	1 351 360
SKF B	8 000	1 253 349	1 097 600
Trelleborg B	20 400	1 494 177	3 361 920
Volvo B	14 000	778 387	1 107 400
Summa aktier		**21 554 078**	**37 180 450**
Aktiefonder			
DNB Fund FCP Renewable	4 565	4 000 000	4 070 028
DNB Global hållbar	97 914	9 542 840	12 588 768
First State Inv ICVC EUR WSF	1 222 371	12 949 863	17 171 633
First State Inv ICVC EUR GEMS FND	399 383	3 494 196	5 515 590
Generation IM Global Equity Fund A27	8 222	9 137 059	17 577 462
Generation IM Global Equity Fund A38	1 656	2 635 033	3 521 236
Generation IM Climate Solutions Fund II		9 136 261	9 136 261
SEB Etisk Sverigefond LUX Utd	196 893	12 074 859	13 278 831
SEB Stiftelsefond Sverige	244 178	5 567 079	5 219 842
SEB Östersjöfond WWF	254 979	3 088 941	7 160 556
Skandias Världsnaturfond	230 870	12 113 590	36 329 645
Summa aktiefonder		**83 739 721**	**131 569 852**
Total summa aktier och aktiefonder		**105 293 799**	**168 750 302**
Obligationer och andra värdepapper	**Volym**	**Bokfört värde**	**Marknadsvärde**
BillerudKorsnäs AB	2 000 000	2 000 000	2 070 360
Brummer Multi Str Ink	2 956	5 442 562	6 836 623
Brummer Nektar	3 610	15 378 930	16 635 813
Excalibur	532	6 501 000	6 344 167
Hemfosa Fastigheter obl	3 000 000	2 998 110	3 038 250
IBRD 171215	5 000 000	5 000 000	5 311 250
Ljungberg AB, företagscert	10 000 000	9 950 386	9 988 300
Meda AB. Företagscertifikat	5 000 000	4 996 378	4 996 200
NCC Treasury AB obl	5 000 000	5 000 000	5 033 850
Rikshem AB, företagscertifikat	5 000 000	5 042 550	4 973 100
SBAB Bank AB EMTN	5 000 000	5 000 000	4 818 800
SCA Svenska Cellulosa AB	5 000 000	5 000 000	4 964 150
Skanska Financial Services AB	5 000 000	5 055 950	4 985 250
Stora Enso Oyj	3 000 000	3 000 000	3 102 570
Swedbank AB, EMTN	5 000 000	5 060 357	5 006 350
Vasakronan AB Obl 13	4 000 000	4 000 000	3 997 240
Total summa obligationer och andra värdepapper		**89 426 223**	**92 102 273**

Revisonsberättelse

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Världsnaturfonden WWF, org. nr 802005-9823

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Stiftelsen Världsnaturfonden WWF för år 2015.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och generalsekreteraren bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderstiftelsens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dessas finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Stiftelsen Världsnaturfonden WWF för år 2015.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren är ersättningsskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna och generalsekreteraren inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Stockholm den 27 april 2016

Helene Willberg
Auktoriserad revisor

Anette Envall Svahn
Auktoriserad revisor